

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

La indústria documental valenciana

ÀNALISI DELS DOCUMENTALS VALENCIANS AL CATÀLEG DE LA
BIBLIOTECA NACIONAL D'ESPANYA

AINA PIERA TUR

1. Introducció	2
2. Objecte d'estudi	3
2.1 Delimitació del cinema documental com a gènere	3
2.2 Delimitació: la indústria del cinema documental valencià.....	3
2.3 Delimitació de l'objecte d'estudi: documental valencià amb número de dipòsit legal	3
2.4 Objectius	3
2.5 Hipòtesi	4
3. Marc teòric	5
3.1 El documental com a gènere	5
3.1.1 Classificacions de documentals	7
3.2 Documentals a Espanya: història i tendències.....	8
3.3 Estudis semblants de documentals.....	12
3.4 Espai audiovisual valencià	13
4. Metodologia de treball.....	19
4.1 Creació de fitxa genèrica i camps a utilitzar	19
4.2 Cerca a catàlegs per dipòsits legals- Biblioteca Valenciana i Biblioteca Nacional Espanyola	19
4.3 Extracció de dades i conversió en un únic repertori.....	20
4.4 Anàlisi de la base de dades	21
5. Treball empíric	22
5.1 El repertori de documentals	22
5.2 Anàlisi del repertori	22
5.2.1 <i>Per any</i>	22
5.2.2 <i>Per temàtica</i>	25
5.2.3 <i>Per tipus de producció</i>	27
5 Conclusions	30
6. Bibliografia	32
Annexos	36

1. Introducció

Josep Maria Català assegura que el documental és un gènere “essencialment descriptiu”. Descriptiu de la nostra societat, dels nostres valors, de la nostra cultura i de les nostres vides. El gènere documental és l'únic gènere cinematogràfic que intenta mostrar una realitat. Els protagonistes són persones que expliquen les seues històries i les seues visions de les seues vides. Podem dir, per tant, que el documental és un dels reflexos audiovisuals més clars d'una societat.

Aquest treball pretén oferir una visió de la societat valenciana estudiant els seus documentals. S'analitzaran els documentals de la base de dades de la Biblioteca Nacional d'Espanya per intentar obrir una nova finestra en l'estudi del cinema valencià. El seu estudi serà quantitatiu, per poder així aproximar-nos al conjunt d'aquesta indústria.

El País Valencià sempre ha estat una incertesa a l'hora de parlar de sistemes de mitjans o indústries audiovisuals. No s'ha acabat de configurar mai com un sistema propi, com ha fet Catalunya, però ha sabut sortir de la influència total del sistema espanyol. S'ha quedat a mig camí, com un projecte per fer. El cinema valencià, malgrat tot, ha sabut despuntar en certs moments. Es va donar a conèixer de la mà de Luis García Berlanga i encara competeix a nivell nacional en les edicions del Goya. Sempre es parla de la ficció valenciana, especialment dels seus curtsmetratges, però que és del documental? Existeix veritablement una indústria documental valenciana? Quin tipus de documentals es produeixen? Són representatius de la societat valenciana?

Aquestes són les preguntes que aquest treball pretén intentar respondre.

2. Objecte d'estudi

2.1 Delimitació del cinema documental com a gènere

En aquest treball, analitzarem aquelles produccions cinematogràfiques basades en la realitat i exclourem d'aquest estudi les ficcions. Dins dels gèneres de cinema, dos gèneres treballen amb la realitat: el documental i el reportatge.

Utilitzarem la definició de Bill Nichols per distingir el cinema documental de la resta de gèneres: "el documental habla acerca de situaciones y sucesos que involucran a gente real (actores sociales) que se presentan a si mismos ante nosotros en historias que transmiten una pregunta plausible acerca de o una perspectiva respecto a las vidas, situaciones y sucesos retratados." ¹

Jaume Vilalta defineix el reportatge com "un género periodístico basado en el testimonio directo de acciones espontáneas que explica con imágenes, palabras y sonidos, y desde una perspectiva actual, historias vividas por personas relacionándolas con su contexto." ²

La diferència entre el reportatge i el documental és el temps que transcorre entre el succés estudiat i la perspectiva en la que es situa per explicar el fet. Mentre que el reportatge utilitza una perspectiva actual, el documental pren una perspectiva global, ja que pot permetre's analitzar les conseqüències i reflexionar sobre el fet amb un marge de temps més llarg.

2.2 Delimitació: la indústria del cinema documental valencià

Analitzarem la indústria del cinema documental valencià, ja que ha estat una de les més ignorades pel món acadèmic. A la cerca de documentació no existeix cap text que parle de la indústria en general, ni que ho analitze en profunditat.

En el context actual al País Valencià, amb la reformulació de Radio Televisió Valenciana per la Generalitat valenciana, pren més importància que mai el debat audiovisual i aquest text pretén oferir una primera ullada al panorama audiovisual del documental valencià.

2.3 Delimitació de l'objecte d'estudi: documental valencià amb número de dipòsit legal

Estudiarem aquelles produccions que, com marca la Llei 23/2011³ han publicat una obra i al dipòsit legal han posat com a localització algun municipi del territori del País Valencià. Totes aquestes obres es troben a la Biblioteca Nacional d'Espanya i de manera parcial a la Biblioteca Valenciana.

2.4 Objectius

L'objectiu principal d'aquest estudi serà la construcció d'un repertori dels documentals realitzats al País Valencià inscrits al catàleg de la Biblioteca Valenciana.

¹ Nichols, B. (2001). *Introducción al documental*. Bloomington: Indiana University Press.

² Vilalta, J. (2014). *El espíritu del reportaje*. Barcelona: Universitat de Barcelona.

³ Llei 23/2011. Boletín Oficial del Estado, Madrid, España, 30 de julio de 2011.

D'aquesta manera es podrà fer un primer anàlisi de la indústria documental valenciana, analitzant la producció documental realitzada al País Valencià, per tindre una primera mirada de la indústria- quina temàtica aborden, la seua tendència històrica de la producció i quines són les principals empreses productores.

2.5 Hipòtesi

La hipòtesi principal és que la indústria documental valenciana és un reflex de la indústria audiovisual valenciana i del seua ecologia de mitjans. A banda d'aquesta, es tractara de resoldre les següents hipòtesi complementàries:

1. Els documentals valencians tractaran, sobretot, temes regionals.
 - 1.1. Els documentals valencians tractaran les tradicions i festes valencianes.
2. La producció documental valenciana seguirà la tendència de la indústria documental.
 - 2.1. La producció documental valenciana començarà a créixer en nombre i a diversificar-se a partir dels anys 90.
3. La producció documental valenciana serà un reflex de la producció documental espanyola.
 - 3.1. La producció documental valenciana començarà a partir de la Transició.
4. La província amb més producció documental serà València.

3. Marc teòric

3.1 El documental com a gènere

El cinema neix en 1895 gràcies a l'arribada del cinematògraf dels germans Lumière. Ja existien abans altres mètodes d'enregistrament d'imatges, com el fusell fotogràfic d'Etienne-Jules Marey, inventat en 1882, però no permetia la projecció a un públic. El cinematògraf triomfa perquè els germans Lumière aconseguixen reunir "una càmera fotogràfica i projector en un sol aparell", permetent així "la presentació de les primeres pel·lícules- en el sentit en el que les entenem hui- i la fundació per la mateixa família del primer cinema." ⁴

Les primeres produccions audiovisuals són peces curtes, basades en l'actualitat, anomenades "pel·lícules d'actualitat" i solen mostrar esdeveniments reals. Un exemple és una de les primeres projeccions espanyoles: "Llegada de un tren de Teruel a Segorbe", de Charles Kall. En 1896 ja es produeixen les dos primeres cintes a València per Eugeni Lix: una de la plaça de la Reina i una altra de la Lonja. Però aquestes cintes, malgrat no ser ficció, no poden ser considerades documentals.

Encara que, com explica Sergio Villanueva, els germans Lumière buscaven que el cinema representés la realitat, el gènere documental ha estat un dels grans oblidats en la teoria del cinema. Però "a partir dels anys 90 aquesta situació canvia completament i es produeix una onada de nous teòrics que comencen a treballar en el camp del documental de manera quasi exclusiva."

Bill Nichols i Carl Plantinga són els dos grans teòrics del gènere documental. En paraules de María Del Rincón, ambdós autors tenen "una concepció diferent del que és una obra documental: tots dos adjudiquen a la no-ficció unes finalitats distintes i difereixen a l'hora d'establir una relació entre les pel·lícules i la realitat."

Tant Nichols com Plantinga estan d'acord en que els documentals "són una forma de representació social i de gran rellevància per la formació del conjunt social." Però els autors interpreten aquesta noció de representació social de maneres diferents. Nichols es basa "en l'assumpció del documental com a forma de comunicar un missatge a l'espectador" i la seua teoria "planteja una forma de transmissió d'uns continguts a un receptor per provocar en ell una reacció, pel que la finalitat principal del documental es per l'autor la de fer actuar a l'espectador per conformar una realitat social." Plantinga en canvi "no considera que el primordial de la no-ficció siga la transmissió d'arguments [...] sinó l'afirmació de que el món representat és verídic."

Del Rincón conclou que "encara que les concepcions que ambdós autors tenen sobre el documental parteixen d'un mateixa noció del realisme de la no-ficció, Nichols i Plantinga agafen camins diferents." Bill Nichols es basa en la teoria de

⁴ Levante. El Mercantil Valenciano. (1991). *Historia del cine valenciano*. Valencia: Prensa Valenciana.

la informació i extrau la seua visió del gènere documental del procés en el que un missatge és transportat. L'emissor (en aquest cas el realitzador) "codifica uns aspectes del món històric formant un argument propi en forma de documental que expressa mitjançant el comentari provocant en l'espectador un efecte expressat com "mira-ho des del meu punt de vista." Per tant, per Nichols els elements bàsics en un documental serien "el realitzador i l'efecte que el documental exerceix en la societat." Del Rincón explica que Carl Plantinga, en canvi, posa l'èmfasi en la representació del món històric i no en la missió social del documental. Per ell, "encara que el documental ofereixi una interpretació personal del món, el cineasta haurà de poder afirmar que la interpretació és veraç." Plantinga dona un rol més actiu a l'audiència: no és un receptor, té una actitud activa "que el porta a jutjar el que es representat al documental."

Nichols i Plantinga es basen en les seues teories per definir el documental. Del Rincón explica que Plantinga és crític amb la definició del gènere: "l'acte de definir el documental sol estar relacionat amb qüestions de poder i control, ja que les definicions proposades per organitzacions o altres col·lectius promouran el finançament i la realització d'un determinat estil de pel·lícules." Malgrat aquest rebuig, tots dos proposen aproximacions i definicions obertes del gènere documental. Coincideixen en parlar del documental com un "terme borrós i amb fronteres difuses".

A *Introducción del Documental*, Bill Nichols explica que, "el documental parla de situacions i successos que involucren a gent real (actors socials) que es presenten a si mateixos davant nostre en històries que transmeten una proposta plausible sobre, o d'una perspectiva respecte a, les vides, situacions i successos retratats."⁵ Per tant no es pot considerar el documental com una seqüència d'imatges de la realitat. És necessària una estructura que permeta explicar un relat plausible. Cal remarcar que la seua teoria queda clara a aquesta definició: parla sobre el missatge que pretén transmetre el realitzador i com es una visió "proposada" que l'audiència accepta des de la seua postura passiva.

Nichols també estableix la següent sèrie de convencions del gènere documental: ús de comentari tipus veu de Déu, entrevistes, enregistrament de so en localització, gravacions paral·leles i relatives a una escena per a mostrar els punts de vista en conflicte, confiança en els actors socials que es presenten en els seus rols quotidians i la prevalença d'una lògica informativa que organitze la pel·lícula en relació a les representacions que fa del món històric.

Del Rincón afegeix que "una idea clau per Nichols en la seua definició és que es tracta d'alguna cosa canviant" per la seua "mateixa natura". Per això Nichols "proposa definir el documental des de tres angles: el realitzador, el text i l'espectador."

⁵Nichols, B. (2001). *Introducción al documental*. Bloomington: Indiana University Press.

L'autora explica que Plantinga també accepta aquesta natura canviant i proposa una "caracterització del documental" que té en compte "els processos de recepció de l'espectador així com les qualitats intrínseques del text i el context cultural," basant-se "en una funció activa tant del realitzador com de l'espectador". Parla del gènere documental, per tant, com una "reproducció verídica asseverada" que s'aplica a tots els documentals.

Deixant a banda a Bill Nichols i a Carl Plantinga, altres autors també proposen diferents definicions del gènere documental. Josep M. Català explica que "el cinema s'ha desenvolupat fonamentalment mitjançant tres vies: el cinema de ficció, el cinema documental i l'anomenat cinema d'avantguarda,"⁶ i afegeix que la base del documental és la fotografia. Català assegura que quan arriba la tècnica fotogràfica, "l'esperit documentalista troba una tecnologia capaç de fer efectives les seues metes ideals i estableix la possibilitat de treballar directament amb imatges de la realitat, el que fa pensar que s'ha traspassat la barrera de la representació i s'ha passat a maniobrar la pròpia realitat a través de les seues rèpliques." Per aquest autor, el documental "és essencialment descriptiu" però que molts "s'han vist arrastrats per la condició narrativa que el cinema més comercial va imposar com a forma pràcticament hegemònica en el món."

3.1.1 Classificacions de documentals

Una de les classificacions més utilitzades a l'hora de categoritzar documentals és la de Bill Nichols. L'autor proposa sis modes o estils de fer cinema documental.

El modo poètic està lligat al cinema d'avantguarda. Fa èmfasi en les associacions visuals, les qualitats rítmiques, els paisatges descriptius i l'organització formal. És semblant al cinema experimental i personal.

També proposa el mode expositiu que ressalta el comentari verbal i la lògica de l'argument. S'utilitza un narrador o veu en off que presenta la problemàtica. És l'estil documental que la majoria de la gent associa al cinema documental en general i guarda semblança als noticiaris televisius.

El mode observacional és el que té un compromís directe amb la vida quotidiana dels actors socials. Mostra la realitat com si fos observada per una càmera amagada.

El mode participatiu és el que destaca la interacció entre el cineasta i l'actor social o subjecte. Són documentals basats en entrevistes o altres mètodes de interacció directa.

D'altra banda trobem el mode reflexiu, que juga amb les convencions que regeixen el cinema documental. Busca evidenciar els recursos utilitzats i ressalta la construcció que fa el documental de la representació de la realitat.

⁶ Català Domènech, J. (2014). *Estética del ensayo: la forma ensayo, de Montaigne a Godard* (1st ed., p. 31). Valencia: Publicacions de la Universitat de València.

Finalment, el mode expressiu és el que emfatitza l'aspecte subjectiu de la participació del cineasta, rebutjant l'objectivitat. Aquests tipus de documentals comparteixen qualitats amb el cinema experimental, personal i d'avantguarda, amb un fort enfocament en l'impacte emocional i social del públic.

3.2 Documentals a Espanya: història i tendències

Malgrat que, com explica Sergio Villanueva,⁷ els germans Lumière buscaven que el cinema representés la realitat, el gènere documental ha estat un dels grans oblidats en la teoria del cinema. Però “a partir dels anys 90 aquesta situació canvia completament i es produeix una onada de nous teòrics que comencen a treballar en el camp del documental de manera quasi exclusiva.”

Encara que no es treballava a nivell teòric, el cinema documental ja comença a desenvolupar-se a partir de la introducció del cinematògraf en Espanya en 1896. Els primers operadors de cinema segueixen la “visió turística dels operadors enviats pels Lumière”⁸ i els primers documentals espanyols tracten, com assenyala Joaquín Cánovas⁹ “la més variada actualitat: passejos en tramvia, maniobres militars, vistes panoràmiques, avarades de vaixells, inauguracions i cerimònies amb la família reial...”

José Enrique Monteverde explica que quan arriba la Segona República, es desenvolupen les condicions ideals pel desenvolupament del gènere documental: un moment històric clau, el desenvolupament del cinema sonor i la maduresa del documentalisme com a forma cinematogràfica. Però a Espanya, no acaba de quallar. A la Guerra Civil tampoc es desenvolupa el gènere, ja que “les lògiques urgències propagandístiques o didàctiques s'imposen”⁸, arribant a substituir la “realitat especialment dramàtica.” Els productes de no-ficció espanyols es situen “en l'àrea d'un realisme del reconeixement i la eficàcia immediata, de la implicació més urgent, però sense excessives subtilitats en la penetració respecte a les estructures subjacents en la conflictiva realitat espanyola del moment.”

José María Caparrós Lera parla del cinema a la guerra civil espanyola.¹⁰ Explica que la producció del cinema era considerable, amb 103 pel·lícules produïdes durant la dècada dels 30. També parla de que en 1932 “es desenvolupa una escola distintiva de cineastes documentalistes que s'especialitzen en la producció de pel·lícules curtes- un tipus de cinema pràcticament desconegut fins llavors a Espanya. En el curs de la Guerra Civil espanyola aquest fet es reflexa en la producció d'un nombre significant de

⁷ Villanueva Baselga, S. (2015). Prácticas colaborativas en el documental contemporáneo: propuesta de análisis y revisión del modo participativo en la Teoría del Documental. *L'Atalante*, 20, 116-123.

⁸ Català, J., Torreiro, C. and Cerdán, J. (2001). *Imagen, memoria y fascinación. Notas sobre el documental en España*. 1st ed. Madrid: Ocho y medio, pp.15-26.

⁹ Medina, P., Mariano González, L. and Martín Velázquez, J. (1996). *Historia del cortometraje español*. 1ª ed. Alcalá de Henares: Festival de cine.

¹⁰ Caparrós Lera, J. (1986). The Cinema Industry in the Spanish Civil War, 1936-1939. *Film & History: An Interdisciplinary Journal of Film and Television Studies*, [online] 16(2), pp.35-46. Recuperat de: <https://muse.jhu.edu/article/402289/pdf> [Consultat 28 maig 2017].

noticiaris i reportatges documentals d'una natura política amb objectius propagandístics.”

Caparrós destaca la producció catalana, en particular Laya Films, el departament de cinema del Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya. “La producció de “Laya Films” va ser la major del front Republicà, com ja va assegurar Carlos Fernández Cuenca: “La Generalitat de Catalunya és l’única institució republicana amb algun coneixement de cinematografia.” Laya Films va produir més de 135 pel·lícules en dos anys i mig: 27 pel·lícules documentals i 108 noticiaris.” Les seues pel·lícules descriptives “no eren promogudes per ningun partit polític” i l’objectiu de la producció era “informar sobre els diferents fronts de guerra i les variades manifestacions artístiques i culturals que existien a Catalunya. D’aquesta manera es representava la vida quotidiana a Catalunya, amb intenció de donar un sentiment de normalitat a la vida a la rereguarda.”

Amb l’arribada de la dictadura, comença el monopoli documental per part del Noticiario Cinematográfico NO-DO que duraria 30 anys. S’aconsegueix construir “una imatge de la Espanya oficial que l’Estat es reserva mitjançant la exclusivitat, obligatorietat i escàs cost de lloguer que caracteritzen el NO-DO”⁸. El seu monopoli va més enllà de la seua oficialitat: “[el NO-DO] era l’organisme de control dels permisos de rodatge de qualsevol documental o curtmetratge que es volgués rodar en Espanya en aquells anys.” D’aquesta manera, el règim franquista controla i no permet la producció de documentals que reflecteixen la realitat espanyola.

Quan arriba la corrent regeneracionista al cinema espanyol dels anys 50, el documental torna a estar en una posició desavantatjada: “el documental era un territori tan vetat com eficaç hagués pogut ser pels seus desitjos [els de la corrent regeneracionista].” Dos dels documentals més rellevants de l’època, *Juguets rotos*¹¹ i *Canciones para después de una guerra*¹² van ser marginats i prohibits fins la mort del dictador.

A la transició cap a la democràcia, renaix el gènere del llargmetratge documental. L’enfocament, però, no es dirigeix a la immediata realitat, sinó s’intenta fer un relat de recuperació de memòria històrica. Aquesta tendència, segons Monteverde, es manté fins l’actualitat: “sols els últims temps semblen reflotar el muntatge documental de caràcter històric... o el documental més clàssic de denúncia social.”

Ramón Breu explica que aquests tipus de pel·lícules, basades en memòria històrica, ajuden a “afermar la democràcia i projectar socialment la memòria, ahora que promou valors cívics.”¹³ Ressalta el component educatiu d’aquestes pel·lícules i recomana que s’empren més en àmbits educatius.

¹¹ *Juguets rotos*. (1996). [video] Dirigida per M. Summers. Espanya: Paraguas Films S.A.

¹² *Canciones para después de una guerra*. (1971). [DVD] Dirigida per B. Martín Patino. Espanya: La Linterna Mágica S.L.

¹³ Caparrós Lera, J., Crusells, M., & Sánchez Barba, F. (2015). *Memoria histórica y cine documental*. *Actas del IV Congreso Internacional de Historia y Cine*. (1st ed.). Barcelona: Centre d’investigacions Film-Història. pp.340-357.

Fabián Correa¹⁴ ressalta la importància dels documentals per “les organitzacions de víctimes i defensores de DD.HH en Colòmbia, en la cerca del Dret a la Veritat, en la construcció d’experiències reparadores i com a documents fonamentals per les diversitats comunitàries del record.” Correa afirma que “el relatiu èxit de festivals de cinema de drets humans, on el documental juga un paper protagonista, afirma la possibilitat de que en un escenari de post-conflicte aquest serà una eina fonament pels treballs que envolten la memòria.” El documental de memòria històrica, a Espanya present a partir de la Transició, ajuda a recuperar part de la història d’una societat.

Josetxo Cerdán i Casimiro Torreiro diuen que “a l’última dècada del segle XX, la realització (i programació) de documentals ha deixat de ser una pràctica marginal, i marginada, en el ja desprestigiat món de la televisió i el vídeo.”¹⁵ Pels autors, el motiu d’aquesta transformació ha estat l’elaboració de documentals en amb gran prestigi a la dècada dels 90. Assenyalen, però, que aquest prestigi no s’ha traduït en “prestigi social”. També recorden la explosió dels anys 90 del gènere documental al món occidental que Villanueva explicava.

Dels documentals dels 90 destaquen els de Dolors Genovés, una periodista catalana que va produir una desena de documentals per a la Televisió de Catalunya durant aquesta dècada. S’han de tenir en compte especialment dos: el documental *Operació Nikolai*¹⁶ que parla de la mort d’Andreu Nin i *Sumaríssim 477*¹⁷, de l’afusellament de Manuel Carrasco. Aquesta tradició catalana del documental continua a dia de hui present a la graella de TV3, amb espais com Sense Ficció ubicats en franges clau de la graella televisiva.

Pels autors, un dels problemes als que s’enfronta el documental espanyol és la manca de protecció estatal. Les subvencions i les ajudes són dirigides al cinema de ficció, i “al no existir ajudes específiques, els projectes [documentals] han de concórrer en “igualtat de condicions” a les convocatòries d’ajuda que s’estableixen pels llargs de ficció.” El major pressupost de la ficció i la seua traducció efectiva en venda d’entrades confereixen als projectes de ficció un gran avantatge.

Cerdán i Torreiro també parlen del rol de les cadenes de televisió, que haurien de ser segons ells les principals difusores dels productes documentals. Però l’alt preu de producció de documentals i la configuració del mercat audiovisual, fa que “la inversió en producció de documentals en zones perifèriques (com ho és Espanya) no resulte rentable en termes purament econòmics.” És per això que els autors creuen que les entitats públiques haurien de invertir en documentals, per rendibilitzar així el seu valor simbòlic i cultural.

¹⁴ Caparrós Lera, J., Crusells, M., & Sánchez Barba, F. (2015). *Memoria histórica y cine documental. Actas del IV Congreso Internacional de Historia y Cine*. (1st ed.). Barcelona: Centre d’investigacions Film-Història. pp.886-902.

¹⁵ Català, J., Torreiro, C. and Cerdán, J. (2001). *Imagen, memoria y fascinación. Notas sobre el documental en España*. 1ª ed. Madrid: Ocho y medio, pp.139-150.

¹⁶ *Operació Nikolai*. (1992). Dirigida per D. Genovés. Espanya: TVC.

¹⁷ *Sumaríssim 477*. (1994). Dirigida per D. Genovés. Espanya: TVC.

Daniel Aparicio va analitzar els 366 documentals de llargmetratge estrenats a Espanya entre 2000 i 2010, estudiant els 48 de temàtica informativa. En aquesta dècada, l'autor assegura que "els diferents nivells d'obertura que ha experimentat la cultura en general i el documental en particular, obren possibilitats variades i esperançadores en els assumptes col·lectius i públiques."¹⁸ Assegura que ha canviat el concepte de creació individual, "irrompent amb força la possibilitat d'autoria col·lectiva."

Gràcies a l'avenç tecnològic d'aquesta darrera dècada, "l'usuari pot participar al debat públic amb els seus propis missatges i reivindicacions." Aparicio conclou que "la cultura digital multiplica les possibilitats del vídeo-activisme documental, entès com aquella tendència del documental transicional que intenta millorar l'entorn en el que es produeix." Aquesta tendència, ja existent, està experimentant un canvi accelerat gràcies al "canvi en la manera d'entendre el documental col·laboratiu i de participació ciutadana", que ha permès que sorgeixin "les potencialitats del documental participatiu i activista que fins principis del segle XXI només sorgiren de manera aïllada i quasi sempre als marges de la producció convencional."

Aparicio explica que Internet "obri noves possibilitats de documentar la realitat i versatilitat de distribució", el que ens portarà a diversos canvis: "la consideració de l'usuari com a part activa dels processos de creació; la creació col·lectiva exercida amb vocació ètica i de servei públic; la implicació creixent de la ciutadania en els assumptes col·lectius; l'enfortiment de l'àgora pública amb el conseqüent reforç de la idea política del "nosaltres els ciutadans"; la possibilitat de destapar abusos del poder, i, en definitiva, el valor del documental col·laboratiu com un enfortiment i finançament d'una cultura i d'una societat un poc més lliures." Per aquest autor, per tant, Internet ha obert la possibilitat d'utilitzar el documental com una eina de construcció col·lectiva que permeti democratitzar més la societat i la participació directa de la ciutadania.

No és l'únic acadèmic que ha estudiat el nou fenomen del documental col·laboratiu. Samuel S. Avery també parla de "la nova era de la col·laboració documental".¹⁹ Per ell "la possibilitat pels cineastes de no-ficció de connectar amb els seus subjectes, fer entrevistes, generar pecs audiovisuals, trobar finançament, distribuir a tot el món i col·laborar utilitzant Internet està arribant."

Juan Arias explica que diversos autors assenyalen l'aparició del vídeo digital "com un dels esdeveniments més rellevants dins del desenvolupament del documental: l'ampliació del rati de gravació, la portabilitat dels equips, la reducció dels costos, les facilitats tècniques de gravació i edició, entre altres aspectes, componen el que s'ha denominat la <<democratització>> de la imatge

¹⁸ Aparicio González, D. (2014). Retos y oportunidades en el documental audiovisual: ubicuidad, colaboración y participación ciudadana. *Historia Y Comunicación Social*, 18(0), 387-398. Recuperat de: http://dx.doi.org/10.5209/rev_hics.2013.v18.44250 [Consultat 24 maig 2017].

¹⁹ Avery, S. (2013). *The emerging practice of web-based collaboration and production in nonfiction film* (Màster). State University of New York.

característica de la nostra època.”²⁰ També parla del panorama de la producció de documentals avui, explicant-lo amb la següent llista de fenòmens: “els canvis tecnològics, les noves dinàmiques de producció, els nous espais de difusió i transmissió, el naixement de llenguatges audiovisuals inèdits.”

Arias diu que, gràcies a l’avenç de la tecnologia de captació d’imatges, vivim en una època definida per “la omnipresència de la imatge”, que ha aconseguit que “tot esdeveniment i això és tota imatge, sigui susceptible de convertir-se en un document.” Malgrat el fet de que vivim en l’època on més imatges tenim a la nostra disposició, Arias proposa que “el muntatge, eixa lògica d’associació que sembla ser el centre de la societat espectacular, és un dels aspectes centrals per pensar la producció documental contemporània.”

3.3 Estudis semblants de documentals

L’anàlisi del documental a la teoria del cinema s’ha fet principalment mitjançant ressenyes i estudis de peces concretes. La tradició analítica és d’un tipus qualitatiu més que quantitatiu. Tot i així, hi ha treballs que analitzen la indústria documental amb criteris temàtics o geogràfics, fent servir repertoris.

Anna Jackson ha estudiat l’ecologia de la indústria documental a Nova Zelanda, centrant-se en com “les condicions específiques de la indústria televisiva de Nova Zelanda han donat forma a la producció del documental”²¹. Per fer-ho, va analitzar dos sèries documentals produïdes per les televisions del país, Popular Factual i Platinum Fund. Va estudiar en ordre cronològic les diverses produccions, estudiant les seues característiques any per any, permetent a l’autora identificar diferents tendències. Per exemple, explica que “des de 2010 fins 2011 el Platinum Fund té una barreja pràcticament idèntica (encara que més extensa) de documentals dramàtics, drames “basats en una història real i documentals d’història natural.” Explica que malgrat el “seu rol important proveïnt a l’audiència de Nova Zelanda amb contingut televisiu de qualitat [...] encara hi ha un buit per omplir, amb lloc pel documental social i la innovació.”

José Capino també va utilitzar una metodologia semblant a la proposta en aquest treball per estudiar el colonialisme en les pel·lícules documentals americanes. Per fer aquest anàlisi va extraure pel·lícules del catàleg de la “col·lecció de l’Administració d’Arxius Nacionals i Registres i de la Llibreria del Congrés”²² per complir el seu objectiu de “examinar una poció representativa i manejable del corpus per explicar les diferents maneres en les que el cinema de no-ficció va ajudar la empresa (post)-colonial i vice-versa.” Va començar amb un anàlisi quantitatiu de la mostra de documentals i després va aprofundir amb un anàlisi qualitatiu.

²⁰ Arias, J. (2010). Las Nuevas Fronteras del Cine Documental: la Producción de lo Real en la Época de la Imagen Omnipresente. *Aisthesis*, (48), 48-65. Recuperat de: <http://dx.doi.org/10.4067/s0718-71812010000200004> [Consultat 24 maig 2017].

²¹ Jackson, A (2012). 'Inertia and turbulence: television and innovation in New Zealand's documentary production ecology', *PLATFORM: Journal of Media and Communication* 4(1) (June): 4762.

²² T. Capino, J. (2002). *Cinema and the Spectacle of Colonialism: American Documentary Film and (Post) Colonial Philippines, 1898-1989* (Doctorado). Northwestern University.

Un altre estudi rellevant és la tesi doctoral de Eva Karene sobre la identitat nacional a la producció audiovisual a Paraguai. L'autora explica que “malgrat que pràcticament res s'ha escrit sobre el cinema de Paraguai, s'ha escrit de manera extensiva sobre el cinema llatinoamericà.”²³ Com fa Capino, es basa en “l'arxiu de la pel·lícula documental de Paraguai” per estudiar “els esforços dels productes culturals per definir la identitat nacional.”

Potser la metodologia més semblant a la que s'emprarà en aquest estudi és la de la tesi “La Vietnam colonialista al cinema: des de 1896 fins 1926” de Donald Wilson. Va extraure la seua mostra “del registre històric publicat pel Departament de Cinema de Vietnam en 2003”²⁴ i va cercar en “col·leccions arxivístiques buscant còpies de pel·lícules i informació que afegiren detalls al registre.” Per tant, “el catàleg de pel·lícules representa la majoria de la [seua] recerca i una base per una revisió continua.” Com s'explicarà a continuació a l'apartat de metodologia, el present treball es basarà també en un catàleg de pel·lícules, extret utilitzant registres d'arxius i biblioteques.

3.4 Espai audiovisual valencià

Com Torreiro i Cerdán assenyalaven, les entitats públiques haurien de ser les que fomenten la producció documental, pel seu valor cultural. Per entendre la indústria documental valenciana, és necessari comprendre la natura del sistema de mitjans i l'audiovisual valencià.

Un dels treballs més complets sobre el sistema de mitjans del País Valencià és la tesi doctoral “El sistema comunicatiu valencià” de Rafael Xambó. Fa un repàs exhaustiu dels mitjans de comunicació valencians, des del franquisme fins finals dels 90, i analitza en profunditat la configuració del sistema comunicatiu valencià de finals de segle XX.

Pel que fa al sistema televisiu, Xambó explica que “el desenvolupament de la ràdio i de la televisió, l'any 1976, era molt superior al de la premsa escrita.”²⁵ L'única televisió era Televisió Espanyola que tenia “una audiència que arribava a la quasi totalitat de la població”. Cap a finals del franquisme, Televisió Espanyola emet un informatiu en valencià de mitja hora, *Aitana*: “és quan s'introdueix l'ús del valencià en la informació televisiva i, en els continguts, allò que contenen comença a reflectir els conflictes i els problemes de la realitat valenciana.” En 1980 s'aprova l'estatut que marcaria un abans i un després en el sistema de mitjans espanyol: l'Estatut de la Ràdio i la Televisió de 1980. Segons Xambó, “si bé l'ERT [Estatut de la Ràdio i la Televisió] democratitza per primera vegada l'estructura de la televisió pública espanyola, la participació dels professionals i treballadors era escassa, i la participació dels espectadors quedava lluny.” Per l'autor, “l'ERT consolidava i legitimava, per via democràtica, el vell model centralista espanyol, amb greus problemes d'accés, participació i descentralització.” Cap als 80, TVE començarà a comercialitzar-se i apareixeran

²³ Romero, E. (2012). Cine en Emergencia: National Identity in Post-dictatorial Audiovisual Production in Paraguay (Doctorat). Universitat d'Arizona.

²⁴ Wilson, D. (2007). Colonial Vietnam on Film: 1896 to 1926 (Doctorat). City University of New York.

²⁵ Xambó Olmos, R. (1996). *El sistema comunicatiu valencià* (Doctorat). Universitat de València, Universitat Autònoma de Barcelona.

les primeres televisions públiques. Cap als 90 sorgiran les primeres televisions per satèl·lit i les televisions privades. Aquest canvi de paradigma, explica Xambó, ve acompanyat d'un canvi a la programació: "els resultats en els continguts seran d'una pèrdua ràpida de qualitat amb el predomini omnipresent dels programes d'entreteniment de baix cost i de les sèries i telefilms nord-americans, la disminució dels programes culturals i informatius."

Parlant del País Valencià, l'autor assegura que "el moment clau, però, de l'establiment d'un espai televisiu valencià, mes enllà de l'esquifit marge que produïa el Centre Territorial de TVE, es produeix en iniciar-se les emissions de Canal 9-Televisió Valenciana." Ressalta que les circumstàncies del moment, amb el "el conflicte en demanda el manteniment de la recepció de TV3 i les peticions quant a l'efectiva reciprocitat dels dos canals dins del domini lingüístic català marcaran els primers passos de Canal 9". La televisió pública valenciana emet des de 1989 i neix segons Xambó, amb "un perfil marcadament comercial". La seua audiència cau ràpidament a partir de 1994, degut a "la manca de renovació de continguts i la consolidació de la nova programació de les privades." Ràpidament comencen les crítiques a l'ens públic per "les queixes de l'incompliment de la llei de creació, l'ús majoritari del castellà, els conflictes amb els actors de doblatge i les empreses valencianes d'audiovisuals." Pel que fa a la televisió local, Xambó explica que s'implanten "dues modalitats: televisions comercials que es financen per l'abonament la publicitat directa i el patrocini, i televisions municipals que són gestionades i controlades directament per l'ajuntament."

Degut als problemes i tensions envoltant Canal 9, Rafael Xambó ja preveia en 1996 el dubtós futur de la televisió pública valenciana: "el futur de Canal 9 mostra una gran incertesa. La notable caiguda de l'audiència, l'increment del castellà, la degradació -encara més- de la programació des que el PP ha accedit a la Generalitat, fa preveure que el nou govern intentarà la privatització." Sobre les empreses audiovisuals, Xambó explicava que "no han gaudit de massa oportunitats en els anys de funcionament de Canal 9 i tenen una talla mitjana baixa, amb predomini de la petita empresa, tindran en els propers anys importants possibilitats de creixement."

L'autor conclouia que "el sistema comunicatiu valencià es troba constituït de manera mixta per la xarxa provinent de l'espai espanyol i la xarxa específicament valenciana" el que fa que el sistema valencià "aparega com a semiautònom del sistema espanyol", en "una situació ambigua amb tendència a una major dependència en l'àmbit de la televisió".

Juan Sanmartín Navarro, en "Las políticas de televisión de la Generalitat Valenciana en las tres primeras legislaturas de Gobierno del Partido Popular (1995-2007)," explica el funcionament de l'ens públic seguint les polítiques de la Generalitat Valenciana, arrancant un any després de l'anàlisi de Rafael Xambó.

Sanmartín identifica quatre eixos bàsics de les polítiques desenvolupades. El primer eix és “la instrumentalització dels mitjans²⁶” característic dels “sistemes pluralistes polaritzats (el valencià ho és)” que es veu a les “polítiques d’implementació de la TDT autonòmica i local [...] i Radio Televisió Valenciana”. El segon és la continuació de polítiques semblants, malgrat els canvis en la presidència de la Generalitat. El tercer és “la inexistència de tensió de competències amb el Govern central” ja que “la Generalitat va aplicar les seues polítiques desenvolupant el marge d’actuació que la normativa li assignava.” I finalment “la pretensió del Consell [d’Administració de RTVV] d’imposar els seus propis interessos (i ideologia) provocaren situacions de conflicte amb televisions que estaven implementades en el territori però amb una titularitat que no pertany a la Generalitat, com són els casos de RTVE i, principalment, de la televisió pública catalana.”

L’autor també analitza al final de la seua tesi doctoral el tancament de RTVV el novembre de 2013 pel govern d’Alberto Fabra. Per Sanmartín, “la Generalitat va decidir cessar l’activitat de RTVV apel·lant principalment a una situació econòmica que era fruit de la gestió que a l’ens s’havia anant realitzant els anys previs per iniciativa del propi executiu valencià.”

Paloma Hidalgo parla de l’arxiu audiovisual de RTVV i de la seua situació vulnerable rere el tancament de la televisió pública. Destaca, com a “part important del patrimoni cultural i històric valencià”, sèries informatives “com “Medi ambient” (premiada en diverses ocasions), “Fulles Grogues” (sèrie documental que repassava els esdeveniments més importants del segle XX) o l’informatiu “Dossiers””.²⁷ Això demostra que RTVV va fer petites apostes per la informació i la producció de no-ficció, encara que no fossin estrictament del gènere documental.

Un dels debats més importants en aquests moments al País Valencià és el futur de la nova televisió pública. Un mes després del tancament de Canal 9 per part del govern del Partit Popular, es va admetre a tràmit la iniciativa legislativa popular que demanava la reobertura d’RTVV, recolzada pel Partit Socialista del País Valencià- Partit Socialista Obrer Espanyol, la coalició Compromís i Esquerra Unida del País Valencià.²⁸ Un any després, el 24 de maig de 2015, a les eleccions a les Corts Valencianes, el PSPV-PSOE, Compromís i Podem formen un tripartit i Ximo Puig (del PSPV-PSOE) es investit com a President de la Generalitat Valenciana. Aquell mateix estiu, el govern valencià va aprovar una llei per derogar el decret llei que va tancar RTVV.²⁹ Al setembre el tripartit va

²⁶ Sanmartín Navarro, J. (2014). *Las políticas de televisión de la Generalitat Valenciana en las tres primeras legislaturas de Gobierno del Partido Popular*. Doctorat. Universitat Autònoma de Barcelona.

²⁷ Hidalgo Goyanes, Paloma. “El Archivo Audiovisual de RTVV: Patrimonio Audiovisual de la Humanidad”. En: *Métodos de información (MEI)*, II Época, Vol. 5, nº 8, 2014, pp. 17-30. DOI: Recuperat de: <http://dx.doi.org/10.5557/IIMEI5-N8-017030> [Consultat el 18 maig 2017].

²⁸ El País. (2014). Fabra está dispuesto a reabrir RTVV al año de cerrarla si se parte “de cero”. [online] Recuperat de http://ccaa.elpais.com/ccaa/2014/11/13/valencia/1415874308_738651.html [Consultat el 18 maig 2017].

²⁹ Vilaweb. (2015). PSPV, Compromís i Podem negocien una llei per a reobrir Canal 9 el Nou d’Octubre. [online] Recuperat de <http://www.vilaweb.cat/noticies/pspv-compromis-i-podem-negocien-una-llei-per-a-reobrir-canal-9-el-nou-doctubre/> [Consultat el 18 maig 2017].

presentar una proposta de llei per reobrir la radiotelevisió pública, una de les promeses del president Ximo Puig. La negociació va ser suspesa fins setembre degut a la falta d'acord entre els partits polítics i frustrant l'intent de començar emissions a la diada del 9 d'octubre de 2016 i s'aprova finalment al setembre de 2016 sense cap vot en contra³⁰. La reobertura s'accelera a l'any 2017, quan s'aprova el document de principis generals de la nova RTVV³¹, s'escull a Empar Marco com a directora de l'ens³² i s'aprova "À." com a nou nom de Canal 9.³³ També es fa pública l'estructura bàsica de la nova corporació, "500 places, dos canals de televisió i dos emissores de ràdio."³¹

A la llum d'aquest nou debat, la Comissió d'Experts en Comunicació de les Universitats Valencianes (CECUV) va presentar en novembre de 2015 un informe titulat "Bases per a la renovació de l'espai comunicatiu valencià i la restitució del servei públic de radiotelevisió." En aquest document, fan una sèrie de propostes sobre com hauria de ser la nova cadena pública, recollides al següent quadre.

³⁰ Giménez, M. and Beltran, A. (2016). Desbloqueada la apertura de la nueva RTVV. *eldiario.es*. [online] Recuperat de: http://www.eldiario.es/cv/rtvv/Desbloqueada-reapertura-nueva-RTVV_0_562044024.html [Consultat el 18 maig 2017].

³¹ Alós, C. (2017). La lentitud en la reapertura de RTVV irrita al Consell. *Levante. El mercantil valenciano*. [online] Recuperat de: <http://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2017/02/11/lentitud-rtvv-irrita-consell/1527571.html> [Consultat el 18 maig 2017].

³² Sanjuan, H. (2017). Empar Marco será la directora general de la nueva RTVV. *El Mundo*. [online] Recuperat de: <http://www.elmundo.es/comunidad-valenciana/2017/02/23/58af5074e2704ef12d8b45fc.html> [Consultat el 18 maig 2017].

³³ Bonillo, M. (2017). La nueva RTVV ya tiene nombre: "À." (leído "À Punt"). *Levante. El mercantil valenciano*. [online] Recuperat de: <http://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2017/03/09/nueva-rtvv-nombre-leido-punt/1538808.html> [Consultat el 18 maig 2017].

Propostes del Comitè d'Experts en Comunicació de les Universitats Valencianes per la nova ràdio televisió valenciana:

- Creació d'un departament per gestionar una Plataforma Tecnològica Multimèdia per la multidifusió dels continguts produïts.
- Proposta d'utilitzar el gènere documental per augmentar la diversitat informativa. Utilitzar el gènere per divulgar coneixements i valors socials des de l'entreteniment.
 - Ús de documentals híbrids com el *docu-reality* o *docu-soap*.
 - Proposta de *docuwebs*, per adaptar el gènere informatiu a la societat digital.
 - Externalitzar a productores la realització de documentals.
- Revisar la concessió privada dels reguladors després de la reubicació de freqüències del dividend digital per a ajustar-la a les concessions definitives de la TDT-L.
- Planificar el canvi de múltiplex i de freqüència per dividend digital de 2020. Allotjar serveis digitals i un tercer canal d'informació 24 hores.
- Optimitzar els programes públics que ocupen el múltiplex autonòmic en la banda d'UHF per treballar només en HD i encetar proves en ultra HD pel segon dividend digital de 2020.
- Negociar amb el govern espanyol la concessió d'un múltiplex d'intercanvi autonòmic.
- Desenvolupar aplicacions interactives pels continguts audiovisuals de la Plataforma Multimèdia de radiotelevisió.
- Planificar multidifusió a través de les operadores telefòniques que emeten continguts audiovisuals al País Valencià.
- Interconnectar a través de fibra el Centre de Producció de Televisió i el de Producció de Ràdio.
- Desenvolupar aplicacions mòbils per permetre usuaris accedir als continguts.
- Garantir la presència dels continguts audiovisuals principals a les xarxes socials.
- Convertir el *Player* de la plataforma en un centre de tecnologies interactives i de mobilitat. Difusió en directe i a la carta.
- Una nova infraestructura tecnològica per emetre:
 - Un canal principal de continguts de qualitat amb diversitat de gèneres televisius, que busque arribar al gran públic i siga la finestra de la televisió valenciana.
 - Un canal per a nous formats, com serveis interactius i relats transmèdia, buscant el públic jove i usuaris avançats mitjançant la mobilitat i la interactivitat.
 - Un canal d'informació de 24 hores, a incorporar a partir del dividend de 2020.
 - Un canal principal de ràdio, amb una oferta de proximitat.
 - Un canal musical de ràdio, allunyat de la tradicional ràdio fórmula, que pose atenció a la producció musical en valencià i dels músics valencians.
 - Un servei de podcast i ràdio informativa 24 hores.
 - Un *player* allotjat en una plataforma que facilite la programació de continguts a la carta.
- Crear una Mediateca Valenciana com a entitat pública, amb la col·laboració especial de l'IVAC, per conservar l'arxiu audiovisual i sonor valencià.

Comissió d'Experts en Comunicació de les Universitats comunicatiu valencià i la restitució del servei públic de radiotelevisió. (2015). Recuperat de www.edav.es/wp-content/uploads/INFORME-CECUV-DEFINITIU-20-11-2015.pdf [Consultat el 23 maig 2017]

Quadre 1. Propostes de la Comissió d'Experts per la nova radiotelevisió valenciana.

El gènere documental és mencionat diverses vegades en el text. Apareix com a part del llistat d'indicadors orientatius per l'avaluació de qualitat: "Índex de diversitat informativa. S'ha de garantir un ús ampli dels gèneres que componen el macrogènere Informació. S'ha de desplegar el conjunt de repertori dels gèneres informatius: Debat, Documental, Current Affairs, Contenidor, Reportatge, Entrevista, Cara a Cara, Magazine, Mini Magazine, News Magazine..."³⁴

Els experts es refereixen al gènere quan parlen de la divulgació de coneixement i valors socials des de l'entreteniment: "és el moment de revertir aquest procés de vulgarització dels continguts audiovisual amb la introducció de nous formats i adaptació d'altres que tinguen una funcionalitat polivalent, és a dir, un mateix format pot entretenir, informar i educar. [...] Això vol dir que, ni tot l'entreteniment ha de ser necessàriament dolent, ni totes les sèries documentals han de ser avorrides." La comissió va més enllà, i proposen formats de documental híbrids com "*docu-reality*, el *docu-soap* o l'*infotainment*" per "desenvolupar continguts interessants per a contar els desitjos, les aspiracions o les pors d'una societat, les seues preocupacions i també les seues esperances.", permetent "que una societat elabore el seu propi relat." Però adverteixen que només seran de qualitat si "es porten a terme sota els criteris de servei públic."

El comitè també parla sobre l'adaptabilitat del gènere a la societat digital: "el documental en l'última dècada ha sabut encaixar-se en el flux digital de l'actual sistema mediàtic, ocupant noves i velles finestres que van des de les sales cinematogràfiques fins a la multidifusió a través de la xarxa" i diu "es podria afirmar que ha resultat enfortit en l'Era Digital." Per la comissió per tant, "el documental en el nou mitjà de comunicació ha de jugar un paper determinant amb la introducció de nous formats com els *docuweb* o els documentals interactius, que són part habitual del flux de vídeo en línia en la navegació per a qualsevol internauta." La comissió va més enllà i proposa que un 25% de la programació siguen "aquests nous formats seriatos d'hibridació a l'entreteniment televisiu". L'apartat acaba dient que "l'existència d'aquest tipus de programes en les radiotelevisions públiques és un símptoma molt clar de la maduresa de la societat en la qual vivim i, a és, contribueixen saludablement a la cultura política autocrítica."

El comitè recomana que els documentals formen part de la producció pròpia externalitzada, que represente el 25% del tipus de producció total de l'ens. Proposen fer-la a través de contractes programa triennals, ja que "la subcontractació [...] pot ser una estratègia que facilite l'activitat econòmica i que reduïska costos en les rutines productives." Segons la comissió d'experts, aquesta subcontractació és "una fórmula habitual en la indústria audiovisual contemporània en la realització de certs continguts com la ficció, els grans serials d'entreteniment, documentals."

³⁴ Comissió d'Experts en Comunicació de les Universitats comunicatiu valencià i la restitució del servei públic de radiotelevisió. (2015). Recuperat de www.edav.es/wp-content/uploads/INFORME-CECUV-DEFINITIU-20-11-2015.pdf [Consultat el 18 maig 2017].

4. Metodologia de treball

4.1 Creació de fitxa genèrica i camps a utilitzar

Per fer l'anàlisi quantitatiu del repertori de documentals, s'ha dissenyat una fitxa amb els camps que s'estudiaran. Inclou informació tècnica dels documentals - títol, any de publicació, empresa productora, director, format físic de la pel·lícula, durada en minuts, localització (província on es va produir)- i informació del contingut- tema i matèria.

Taula 1. Camps de la base de dades.

Títol	Productora	Director/a	Format	Any	Durada	Localització	Tema	Matèria

A banda d'aquests camps d'anàlisi, també s'han inclòs altres camps que no s'estudiaran (guionista, llengües i notes) on s'inclourà informació complementària que pot ser rellevant per l'estudi posterior (resum de la pel·lícula, si formen part d'una sèrie, si contenen material complementari...).

Per a temàtica s'han establert les següents categories: història (pels documentals que parlen de successos o personatges històrics), agricultura (pels documentals que tracten temes agrícoles com cultius o plagues), geografia (pels documentals que parlen sobre pobles valencians), tradicions (pels documentals que parlen de tradicions com les Falles o els bous al carrer), esports, societat (pels documentals que aborden problemes de la societat valenciana), cultura (pels documentals sobre música o teatre), divulgació (pels documentals amb clara intenció d'educar al públic) , internacional (aquells documentals que aborden temàtiques d'altres països) i variat (pels llargmetratges que no pertanyen a cap de les categories anteriors o no es disposa suficient informació d'ells per classificar-los).

4.2 Cerca a catàlegs per dipòsits legals- Biblioteca Valenciana i Biblioteca Nacional Espanyola

L'objectiu del treball neix de la necessitat de respondre a una mancança de l'Institut Valencià de Cultura i la Filmoteca de València. Ambdós entitats incorporen en la seva pàgina web una base de dades sobre el fons audiovisual valencià³⁵. Aquesta eina, però, aglutina totes les produccions audiovisuals valencianes i no permet fer una cerca per gènere cinematogràfic, com és el documental. A més a més, es troba incompleta.

Com els arxius personals i domèstics no eren part de la mostra d'aquest estudi, hem decidit consultar els catàlegs de la Biblioteca Nacional d'Espanya³⁶ i de la

³⁵ Arxiu IVAC i Filmoteca. (n.d.). *Fondos audiovisuales CULTURARTS-IVAC*. [online] Recuperat de: <http://arxiu.ivac-lafilmoteca.es:8080/IVAC/> [Consultat 21 maig 2017].

³⁶ Catálogo de la BNE (n.d.). *Catálogo de la Biblioteca Nacional de España*. [online] Recuperat de: <http://catalogo.bne.es/uhtbin/webcat> [Consultat 21 maig 2017].

Biblioteca Valenciana³⁷ per construir el repertori. Segons indica la llei, les produccions han de ser incorporades a aquestes dos biblioteques quan es fa el dipòsit legal. És important ressaltar que tot i això, a aquests catàlegs només s'incorporen les produccions fetes a partir de la transició.

S'utilitzarà l'eina de cerca dels catàlegs per aconseguir un llistat dels documentals amb localització a les províncies de Castelló, València i Alacant. La Biblioteca Valenciana rep el seu catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya, per tant s'utilitzarà aquesta última com a font principal per construir la base de dades. Un cop construït el primer repertori si es dona el cas de tindre registres incomplets, seran completats amb una cerca al catàleg de la Biblioteca Valenciana.

4.3 Extracció de dades i conversió en un únic repertori

Una volta feta la cerca, el catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya permet seleccionar i guardar elements. Els ítems seleccionats poden ser extrets en diversos tipus de visualització i format.

La pàgina web permet tres tipus de visualitzacions: la visualització breu (inclou el títol, el format, director i guionista, producció, director de fotografia, lloc de publicació, nom de la productora, any de producció, descripció física i durada), la visualització bibliotecària (inclou capçalera, clau, origen de dades, marca de data i hora, codi de descripció física, codi d'informació general, nombre de bibliografia, nombre de dipòsit legal, font de catalogació, localització del document físic, interpret, format de pantalla, encapçalament per matèria, resum, títol, el format, director i guionista, producció, director de fotografia, lloc de publicació, nom de la productora, any de producció, descripció física i durada) i la visualització completa (inclou títol, el format, director i guionista, producció, director de fotografia, lloc de publicació, nom de la productora, any de producció, descripció física, durada, sistema de gravació, format de pantalla, encapçalament per matèria, resum, interprets i número de dipòsit legal).

El catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya també permet diversos formats per extreure dades d'una cerca: format de text (amb extensió .txt anomenat Etiquetado i MARC 21 al web), format de dada volumètrica (amb extensió .mrc anomenat ISO 2709 al web), format full de càlcul (amb extensió .xml anomenat Xml al web) i format pàgina web (amb extensió .html anomenat ISBD al web).

Per l'estudi, s'utilitzarà la visualització completa i el format de text. Així es tindran les dades més rellevants en forma de fitxa en un document de text. Al fer tres cerques (una per província), s'obtindran tres documents de text diferents. A partir d'aquests, es crearà una base de dades utilitzant un full de càlcul amb els camps seleccionats prèviament. Pel volum d'ítems al repertori, s'ha trobat convenient utilitzar aquest tipus de format, ja que permet veure més registres en una ullada. S'anirà omplint cada un dels camps un per un, llegint la informació del document

³⁷ Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu. (n.d.). *Catàleg de la Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu*. [online] Recuperat de: <http://bv.gva.es/cginetbv-bin/abnetop/O6182/IDaf840126?ACC=101> [Consultat 21 maig 2017].

extret del catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya i passant la informació rellevant als camps adequats del full de càlcul.

4.4 Anàlisi de la base de dades

Un cop acabat el repertori, s'analitzaran els camps d'any, la temàtica i les empreses productores. D'aquesta manera podrem veure la producció documental històrica al País València i localitzar, en el cas de que existeixen, canvis o punts d'inflexió. La temàtica permetrà veure quin tipus de temes són els més populars als documentals valencians. Amb l'anàlisi de la producció, podrem analitzar les modalitats utilitzades, el tipus d'empresa i les productores amb més pel·lícules a la base de dades. Per fer les gràfiques, s'aïllaran les variables d'estudi en fulls de càlcul separats.

Per dibuixar la gràfica de la producció històrica, copiarem les columnes de títol i any en un full separat. Després utilitzarem la fórmula de "comptar"³⁸ per fer un recompte dels documentals produïts cada any. Després s'utilitzarà l'eina generadora de gràfiques per visualitzar les dades en un gràfic lineal. Per l'anàlisi temàtic, utilitzarem la mateixa metodologia però visualitzarem les dades en un gràfic circular.

Per l'anàlisi de la producció, primer identificarem el tipus de producció segons el tipus d'empresa: pública, privada, co-producció i tercer sector (ací inclourem aquelles empreses sense ànim de lucre com ONGs o entitats cíviques). Després utilitzarem la fórmula de comptar i visualitzarem les dades en un gràfic circular. Per analitzar quines són les empreses amb major producció, utilitzarem una metodologia semblant. Primer, copiarem les columnes de títol de documental i productora en un full de càlcul nou. Després, copiarem la columna de productora en una columna nova i utilitzarem l'eina de dades "suprimeix els duplicats". Un cop tenim la columna amb els noms de totes les productores, ens assegurarem que no hi ha duplicitats per error humà i utilitzarem la fórmula de comptar per veure quantes pel·lícules ha produït cada empresa. Convertirem aquestes dades en una taula dinàmica i l'ordenarem per nombre de pel·lícules. Així obtindrem una taula amb tots els noms de les empreses productores i el seu nombre de llargmetratges. Seleccionarem les 10 empreses amb major producció i visualitzarem les dades en un gràfic de barra agrupada.

³⁸ Per fer aquest estudi, s'utilitzarà el programa de càlcul Excel de Microsoft. La fórmula utilitzada és "=COMPTAA()" que fa un recompte de les cel·les d'un interval (el de l'any en aquest cas) que no són buides.

5. Treball empíric

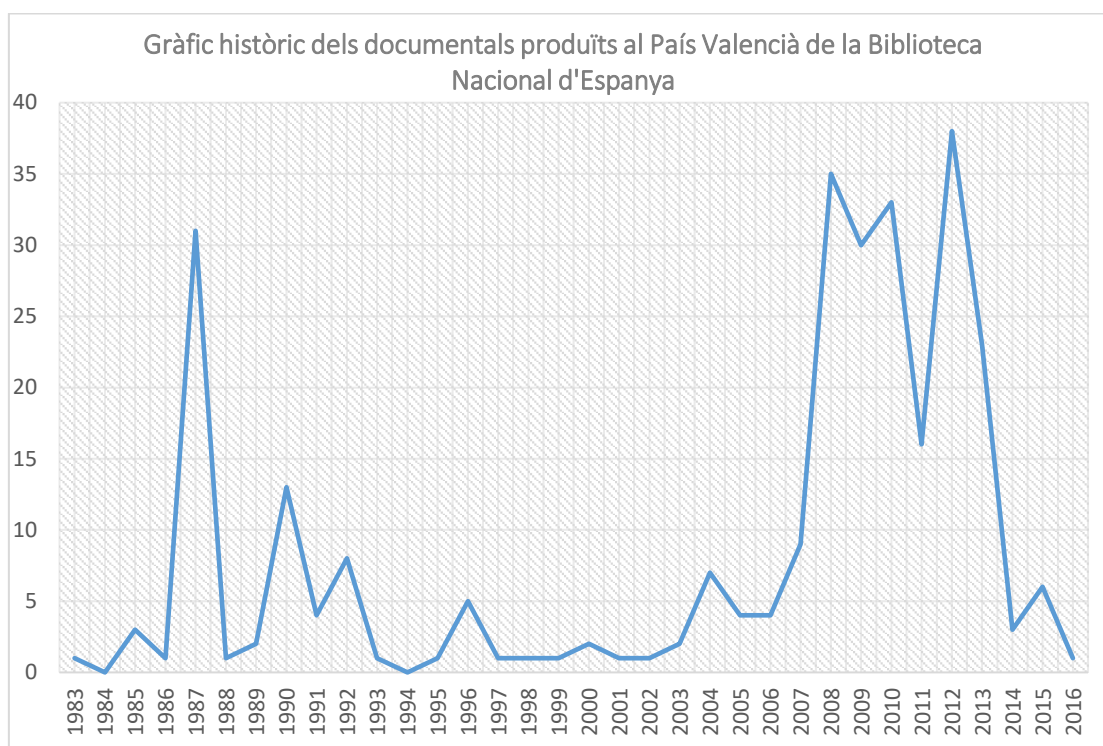
5.1 El repertori de documentals

Al catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya hi ha 296 documentals inscrits al País Valencià. El primer és de l'any 1983 mentre que l'últim és de 2016.

5.2 Anàlisi del repertori

5.2.1 Per any

A la següent gràfica veiem la producció de documentals històrica al País Valencià. És necessari ressaltar que s'han inclòs els documentals que formen part de sèries. S'han representat 292 documentals, ja que de la mostra total, 4 no tenien dades del seu any de producció.

Gràfic 1. Gràfic històric dels documentals produïts al País Valencià de la Biblioteca Nacional d'Espanya

A la gràfica es veuen certs pics de producció en 1987, 1990, 1992, 1996 i un augment de producció que va des de 2002 i culmina en 2012, l'any amb la major producció de documentals (amb un total de 38 pel·lícules produïdes aquell any).

De les 31 pel·lícules documentals produïdes al 1987, 27 van ser produïdes per la Generalitat Valenciana. D'aquestes 27, 20 són de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, 6 de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència i 1 del Servei de Tecnologia Agrària. Les quatre pel·lícules restants van ser produïdes per productores audiovisuals.

Aquest augment en la producció de documentals per part d'organismes de la Generalitat Valenciana s'explica pel decret 85/1986 del Consell de la Generalitat Valenciana, que crea la Comissió Coordinadora de la Generalitat Valenciana.³⁹

³⁹ Decret 85/1986. Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, València, Espanya, 17 de juliol de 1986.

Aprofitant aquest decret, la Conselleria d'Agricultura i Pesca va crear la Comissió de Publicacions i Mitjans Audiovisuals en 1986.⁴⁰ Aquesta comissió serà l'encarregada de produir els 20 documentals de 1987.

En 1989, l'any que comença a emetre Canal 9, torna a haver-hi una davallada a la producció. Però en 1990 torna a augmentar. El motiu és la sèrie documental (de 6 llargmetratges) de la productora Berna sobre les festes de Moros i Cristians a diverses localitats de la comarca de la Vall d'Albaida. Dos anys després augmenta, de nou, la producció, amb 8 documentals produïts. Destaquen els tres documentals "La Comunidad Valenciana", de l'empresa Bayarri Comunicació, que mostren els "principals aspectes turístics, festius i culturals"⁴¹ per arribar a un "nou nivell divulgatiu de coneixement".

La producció disminueix, oscil·lant entre 1 i 2 documentals a l'any, arribant fins i tot a no produir cap documental en 1994. En 1996, però, es produeixen 6 documentals. Tots formen part d'una sèrie, "Visual Bus", i són de l'empresa Visual Producciones. La tendència continua amb una producció quasi inexistent, entre 1 i 2 pel·lícules a l'any, fins l'any 2003. El que comença amb un pic de producció es converteix en un augment generalitzat de pel·lícules que culmina en 2012 amb el màxim històric, 38 pel·lícules documentals en un sol any. A partir d'aquest moment, hi ha una gran davallada en la producció, passant de 38 a 3 en 2014. De nou, entre 2015 i 2016 es produeixen només 3 documentals.

L'augment de producció de 2008 es pot explicar per la sèrie documental sobre les festes de Moros i Cristians "Història viva de les filaes", produïda per Aral TV producciones, que va publicar el diari Ciudad d'Alcoi (Alacant). Aquest diari ja havia publicat en altres ocasions vídeos i gravacions d'aquesta tradició.⁴² La sèrie consistia en 22 DVDs, un per cada filà⁴³ de la ciutat. Si comptem aquesta sèrie com un únic documental la producció baixa fins els 16 documentals, una xifra més propera als 9 produïts en 2007.

En 2009, de les 30 pel·lícules documentals que van ser produïdes, 10 pertanyen a dos sèries documentals sobre bous al carrer de dos productores diferents. Destaquen els 4 documentals produïts per Naturimatge, l'empresa d'Antonio Miralles⁴⁴, sobre caça i natura. El Taller d'Audiovisuals de la Universitat de València va produir 3 documentals aquest any. L'ajuntament d'Alzira (València)

⁴⁰ Generalitat Valenciana (1986). *Ordre de 30 de setembre de 1986, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, per la qual és creada la Comissió de Publicacions i Mitjans Audiovisuals de la Conselleria d'Agricultura i Pesca*. València, pp.17-18.

⁴¹ Extret de la base de dades adjuntada als annexos.

⁴² Videoteca sobre la nostra festa. (2016). [Blog] Serafi. Recuperat de: <https://serafi.wordpress.com/2016/03/31/videoteca-sobre-la-nostra-festa/> [Consultat 21 maig 2017].

⁴³ Una filada és, segons el diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans, una "comparsa o grup de disfresses que pren part en el combat de moros i cristians".

⁴⁴ Naturimatge. (2012). *Naturimatge: Historia*. [online] Recuperat de: <http://www.naturimatge.com/naturimatge/historia.php> [Consultat 22 maig 2017].

va produir 1 documental, gràcies a les ajudes a la realització d'audiovisuals per entitats públiques del 2008.⁴⁵

En 2010 la producció augmenta i es realitzen 33 documentals. Cal destacar la sèrie "Fauna Salvaje" de la productora Naturimatge que consisteix en 15 documentals de caça. Dels 18 restants, 5 són produïts per entitats públiques. També cal ressaltar les 5 produccions de l'empresa Some Like It Short, 3 d'ells presents a festivals de cinema nacionals i internacionals.⁴⁶⁴⁷⁴⁸

En 2011 cau la producció i només es produeixen 16 documentals aquell any, dels quals 8 són d'entitats públiques. D'aquests 4 són d'universitats valencianes, 2 d'ajuntaments, 1 de la conselleria de sanitat i 1 de Radio Televisió Valenciana. De la meitat restant produïda, 2 formen part d'una sèrie sobre les falles i la resta són de productores independents.

El 2012 és l'any de major producció documental valenciana al catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya, amb 38 documentals produïts. De nou, dos sèries documentals són les responsables d'aquest augment: la sèrie de Naturimatge de 20 DVDs i la sèrie de l'empresa Bous al Carrer de 7 DVDs. Aquesta última, com totes les sèries de l'empresa Bous al Carrer, va ser distribuïda mitjançant dos revistes taurines, Bous al Carrer i Bous Norte⁴⁹. La sèrie de l'empresa Comunidad y Fallas Ediciones repeteix sèrie sobre falles amb 2 documentals. Pel que fa a la resta, 3 són de producció pública. La resta de llargmetratges són produïts per petites productores i entitats alienes al audiovisual, com la Federació de Galgos o l'Associació Cultural Ateneu de Paterna.

Al 2013 cau la producció a 23 llargmetratges. L'empresa Bous al Carrer produeix una sèrie de 7 documentals per les seues revistes i Jesús Esteve produeix una sèrie, també de bous al carrer, de 6 DVDs que registra com un únic documental. Esteve produeix aquesta sèrie que ven al seu portal web,⁵⁰ que pretén ser "el primer portal espanyol que va néixer amb la intenció de fer arribar les imatges més emocionants del món de les festes taurines que es celebren a tot arreu del món." De la resta de documentals, 5 són d'entitats públiques, 2 d'ONGs i 1 d'una organització catòlica. Els 7 restants són de productores independents.

⁴⁵ Generalitat Valenciana (2008). *Resolució de 14 de novembre de 2008, de la presidenta de l'Institut Valencià de Cinematografia Ricardo Muñoz Suay, per la qual s'adjudiquen les ajudes per a la realització d'activitats de caràcter audiovisual promogudes pels ajuntaments, entitats dependents dels ajuntaments i entitats sense ànim de lucre de la Comunitat Valenciana*. València, pp.83-88.

⁴⁶ Some Like It Short. (n.d.). *Le printemps de Sant Ponç*. [online] Recuperat de : <http://www.somelikeitshort.com/product.asp?catid=2&list=0&prodid=15&shop=1&typeproduct=2&lang=ES> [Consultat 22 maig 2017].

⁴⁷ Some Like It Short. (n.d.). *Dirty Martini*. [online] Recuperat de : <http://www.somelikeitshort.com/product.asp?catid=2&list=0&prodid=924&shop=1&typeproduct=2&lang=ES> [Consultat 22 maig 2017].

⁴⁸ Some Like It Short. (n.d.). *Hanasaari A.* [online] Recuperat de : <http://www.somelikeitshort.com/product.asp?catid=2&list=0&prodid=910&shop=1&typeproduct=2&lang=ES> [Consultat 22 maig 2017].

⁴⁹ Bous al Carrer. (n.d.). *Portadas y presentación de las revistas del 1 Julio de Bous al Carrer y Bous Norte. ¡Viva San Fermín!*. [online] Recuperat de: <http://bousalcarrer.com/?p=1539> [Consultat 22 maig 2017].

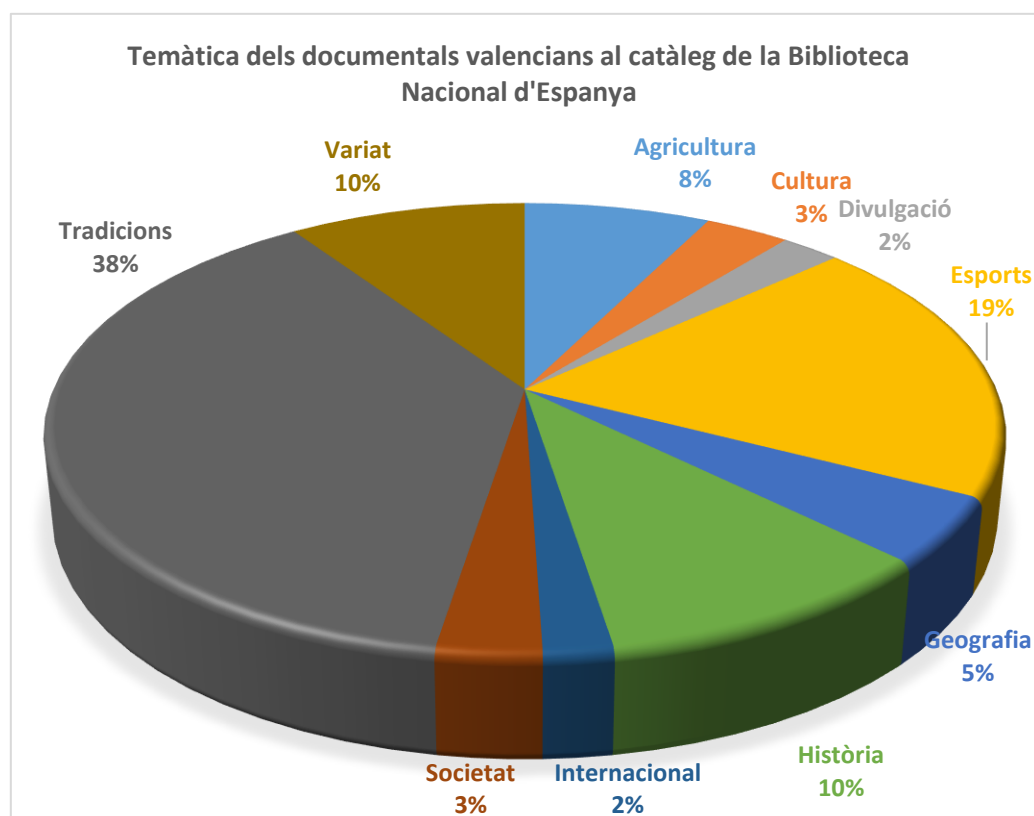
⁵⁰ Toros en la calle. (2012). *Toros en la calle: Jesus Esteve*. [online] Recuperat de: <http://www.torosenlacalle.com/> [Consultat 22 maig 2017].

Al 2014 cau en picat la producció i aquell any només apareixen 3 documentals valencians als registres de la Biblioteca Nacional d'Espanya: 1 de la diputació d'Alacant i 2 de productores. Visual Produccions realitza un documental de les festes de moros i cristians a Alcoi i Xemov Puchades produeix un documental sobre les falles, on el realitzador audiovisual Chema Puchades debuta com a director.⁵¹ Aquesta davallada en la producció pot explicar-se pels canvis al sistema de mitjans valencià. En 2013, després de que el Tribunal Superior de Justícia declarés nul l'Expedient de Regulació d'Ocupació que afectava a 1.030 treballadors⁵², el govern del president Alberto Fabra va decidir tancar Radiotelevisió Valenciana.⁵³ D'aquesta manera, el País Valencià es va convertir en la primera autonomia espanyola que tancava una televisió pública. La manca d'un espai públic audiovisual podria haver afectat la producció documental.

En 2015 i 2016 es segueix aquesta tendència a la baixa, amb 6 i 1 documentals produïts respectivament. Tots els documentals són d'empreses privades.

5.2.2 Per temàtica

Abans de l'estudi es van establir 10 categories per classificar temàticament els documentals: agricultura, cultura, divulgació, esports, geografia, història, internacional, societat, tradicions i variat.

Gràfic 2. Temàtica dels documentals valencians al catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya.

⁵¹ Trakix. (n.d.). Chema Puchades - Trakix. [online] Recuperat de: <http://www.trakix.com/chema-puchades/> [Consultat 23 maig 2017].

⁵² eldiario.es (2013). El juez declara nulo el ERE de Canal 9 y obliga a readmitir a cerca de un millar de trabajadores. [online] Recuperat de: http://www.eldiario.es/cv/declara-ERE-RTVV-readmitir-trabajadores_0_193530904.htm [Consultat 22 maig 2017].

⁵³ Ara (2013). Canal 9: dotze hores de resistència i final amb fos a negre. [online] Recuperat de: http://www.ara.cat/paisvalencia/valencia-cessament-emissions-Radiotelevisio-Valenciana_0_1038496309.html [Consultat 22 maig 2017].

La gran majoria dels documentals del catàleg pertanyen a la temàtica de tradicions. Dels 112 documentals en aquesta categoria, 45 són de Moros i Cristians, 37 de bous al carrer, 21 de Falles i 5 del Misteri d'Elx. És important recordar que, com hem vist a l'anàlisi per any, molts dels documentals de moros i cristians i bous al carrer pertanyien a sèries i col·leccions repartides en publicacions. Això podria explicar la gran quantitat de documentals dins d'aquesta categoria.

La segona categoria amb més documentals és la d'esports, amb 57 llargmetratges, el 19% de la mostra total. La immensa majoria són de caça, amb un total de 45 documentals. En un segon lloc trobem els 8 documentals de cursos de gossos, seguits pels 3 de vela i 1 de futbol. En aquesta categoria destaca la productora Naturimatge, especialitzada en documentals de caça i natura, que va produir 48 pel·lícules d'esports, el 84% de tots els llargmetratges de la categoria.

En tercer lloc trobem la categoria d'història, amb 30 pel·lícules, seguida de variat, que es posiciona com a la quarta categoria amb 28 documentals. En història, destaquen els 6 documentals sobre la guerra civil i els 2 del franquisme. També trobem 6 documentals biogràfics de diversos personatges rellevants de la societat valenciana. Destaca el documental d'Enric Valor realitzat per una entitat cívica (Escola Valenciana – Federació d'Associacions per la Llengua).

La cinquena posició és per la categoria d'agricultura, que consisteix en 22 documentals. En aquesta categoria tots els documentals, a excepció d'un, han estat produïts per entitats de la Generalitat Valenciana. La majoria (18 pel·lícules) són de l'any 1987 i han estat realitzats per la Conselleria d'Agricultura i Pesca. Dels restants, 2 són del Servei de Tecnologia Agrària (un ens que va ser integrat després a la Conselleria i des de 2016 existeix de nou com una estructura autònoma dins de la conselleria d'agricultura⁵⁴), 1 de l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries i 1 és de producció privada, de la cooperativa Vall d'Angel de Sant Mateu (Castelló).

En sisè lloc està la categoria de geografia, amb 14 documentals. La majoria són pel·lícules específiques de diverses localitats valencianes. Pel que fa a la producció, la meitat són d'entitats públiques i l'altra meitat d'empreses privades. Destaquen els 3 documentals de Bayarri Comunicacions de l'any 1992 que parlen del País Valencià en conjunt.

La setena posició és per cultura, amb 10 documentals. Destaquen els 3 documentals de cinema, dos de curts fets al País Valencià i un de les pel·lícules de Salvador Tuset, co-produït pel Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana i la Generalitat Valenciana. Dels 10, 4 són d'entitats públiques i la resta són d'empreses privades.

La huitena categoria amb més documentals és societat, amb 9 pel·lícules. Dels 9 llargmetratges, 4 són de producció pública, 1 és d'una ONG i la resta són

⁵⁴ Las Provincias (2016). Renace el Servicio de Transferencia de Tecnología. [online] Recuperat de: <http://www.lasprovincias.es/economia/agricultura/201607/04/renace-servicio-transferencia-tecnologia-20160703235708-v.html> [Consultat 22 maig 2017].

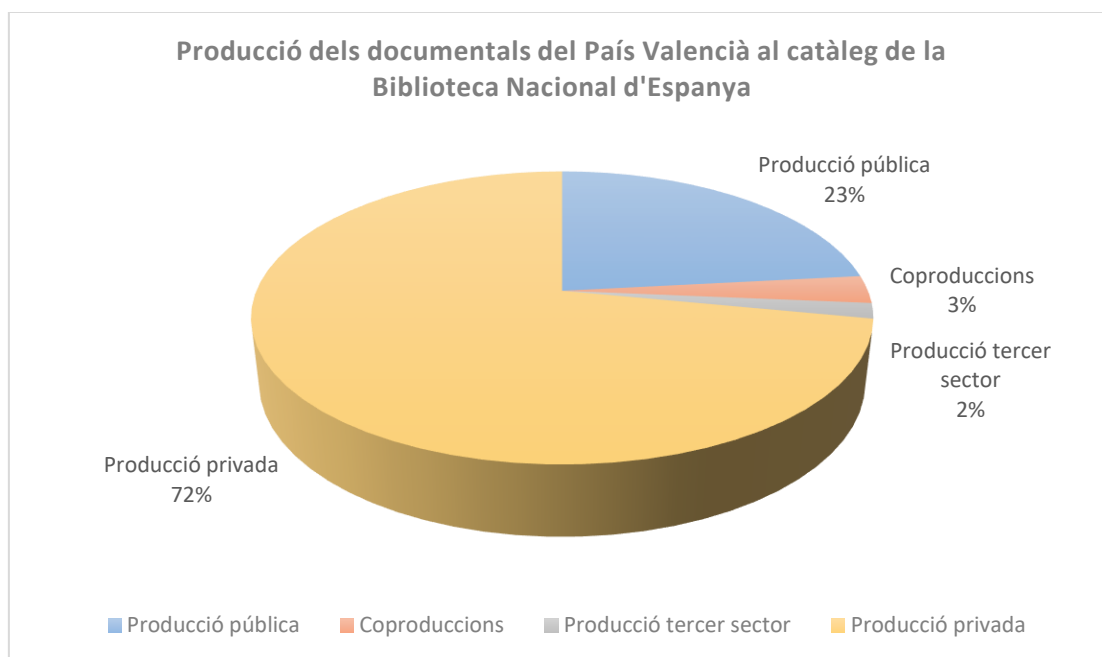
d'empreses privades. Pel que fa a les sub-temàtiques, només trobem una que es repeteix, la migració.

En novena posició està la categoria de divulgació. De les 9 pel·lícules en aquesta categoria, 4 són de producció pública i les 5 restants d'empreses productores. No hi ha una temàtica en comuna, encara que 3 documentals tracten aspectes relacionats amb la salut.

Finalment, en última posició, trobem la categoria d'internacional amb 6 llargmetratges. Destaca el treball de la productora Some Like it Short, amb 3 documentals. De les 6 pel·lícules, 4 tracten aspectes de països de Llatinoamèrica. Tots són de producció privada.

5.2.3 Per tipus de producció

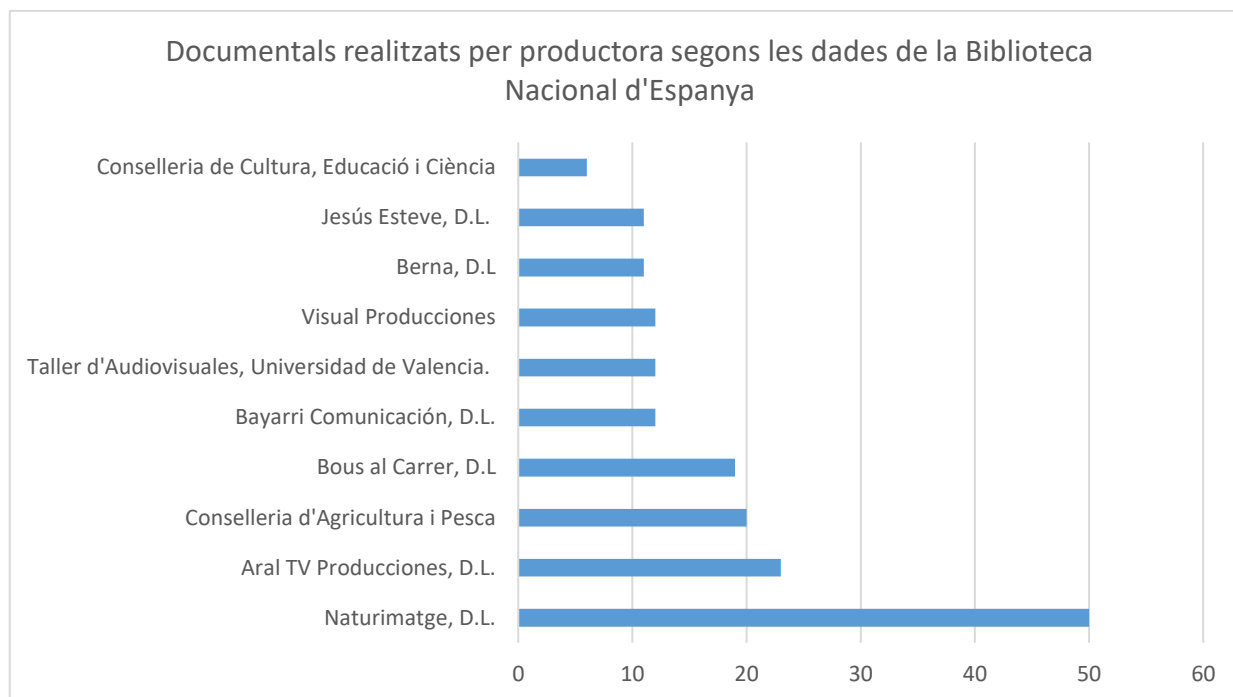
Pel que fa a la producció, les entitats públiques van participar en la producció de 71 documentals, les organitzacions del tercer sector van produir 4 pel·lícules i els mitjans de comunicació 6 (dels quals la meitat van produïts o amb la participació de Radio Televisió Valenciana). La gran majoria han estat produïts per una única productora, amb només 9 documentals en règim de coproducció.

Gràfic 3. Producció dels documentals del País Valencià al catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya.

A la mostra apareixen 98 empreses productores diferents. 81 d'aquestes empreses només van produir 1 documental segons les dades del catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya, el que suggereix que no produïen documentals amb fins comercials o de manera especialitzada.

A continuació es mostren les 10 empreses que més documentals han produït al País Valencià.

Gràfic 4. Documentals realitzats per productora segons les dades del catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya.

Amb 50 documentals, l'empresa Naturimatge és la que més llargmetratges de no-ficció ha produït. Aquesta productora està especialitzada en documentals de caça i natura.⁵⁵ Va ser fundada per Antonio Miralles, un realitzador audiovisual especialitzat en aquest àmbit, que realitza tant documentals com reportatges. Està basada en Elx (Alacant) i actualment es diu Miralles Producción Audiovisual.⁵⁶ Tots els documentals realitzats per aquesta empresa pertanyen a la temàtica d'esports, amb 43 dedicats a la caça, 5 a les curses de gossos i 2 sense matèria clara. En 2010 i 2012 va produir dos sèries documentals.

La segona productora amb major realització va ser Aral TV Producciones. Aquesta productora amb seu a Alcoi (Alacant) va produir 23 documentals en 2008, que formaven part d'una sèrie sobre les filades de les festes de moros i cristians d'Alcoi, publicades pel desaparegut diari Ciudad de la mateixa localitat. Aquesta empresa va tancar en 2012 segons el Butlletí Oficial del Registre Mercantil.⁵⁷

En tercer lloc està la Conselleria d'Agricultura i Pesca de la Generalitat Valenciana. Tots els documentals són de l'any 1987, un any després de la publicació del decret 85/1986 del Consell de la Generalitat Valenciana, que va crear la Comissió Coordinadora de la Generalitat Valenciana.⁵⁸ 18 dels 20 documentals produïts són d'agricultura (8 d'ells sobre plagues) i els altres dos

⁵⁵ Naturimatge. (2012). *Naturimatge: Historia*. [online] Recuperat de: <http://www.naturimatge.com/naturimatge/historia.php> [Consultat 22 maig 2017].

⁵⁶ Antonio Miralles. (n.d.). *Productos Archivo - Antonio Miralles*. [online] Recuperat de: <http://antoniomiralles.es/tienda/> [Consultat 22 maig 2017].

⁵⁷ Libreborne.net. (n.d.). *Aral Tv Producciones SL | LibreBORME*. [online] Recuperat de: <https://libreborme.net/borme/empresa/aral-tv-producciones/> [Consultat 22 maig 2017].

⁵⁸ Decret 85/1986. Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, València, Espanya, 17 de juliol de 1986.

entren en la categoria de variats (un parla de l'Institut Politècnic de Formació Professional Marítim pesquer d'Alacant i l'altre d'incendis forestals).

Bous al Carrer, amb 19 documentals produïts, és la quarta productora en termes de pel·lícules produïdes. Va començar a produir en 2008, amb una sèrie documental distribuïda per la productora Crest Films. Tots els documentals realitzats són de bous al carrer. Els seus llargmetratges són distribuïts per dos revistes taurines: Bous al carrer i Bous Norte.⁵⁹ Tots els seus documentals formen part de sèries, normalment anuals, sobre els bous en diversos llocs del País Valencià i Espanya. L'empresa pertanyia a una única persona fins l'any passat.⁶⁰

Per últim, en cinquè lloc trobem l'empresa Bayarri Comunicación, amb 12 documentals produïts. És una de les més antigues en aquesta base de dades, produint el primer llargmetratge en 1987. Dels 12 documentals, 3 són de geografia i 9 de les Falles. Els 3 de geografia formen part d'una sèrie sobre el País Valencià que pretén explicar "els principals aspectes turístics, festius i culturals de la Comunitat Valenciana a un nivell divulgatiu de coneixement nou". Les seues pel·lícules sobre falles van ser dirigides per Sento Bayarri, editor de la revista fallera El Turista Fallero⁶¹. Bayarri Comunicación va desaparèixer del Butlletí Oficial del Registre Mercantil en 2014⁶². Al web de la revista El Turista Fallero (anomenada com una publicació Bayarri) apareix el nom d'una altra productora especialitzada en falles, Comunidad y Fallas Ediciones, encara activa.⁶³

⁵⁹ Bous al Carrer. (n.d.). *Portadas y presentación de las revistas del 1 Julio de Bous al Carrer y Bous Norte. ¡Viva San Fermín!*. [online] Recuperat de: <http://bousalcarrer.com/?p=1539> [Consultat 22 maig 2017].

⁶⁰ Libreborne.net. (n.d.). *Producciones Bous Al Carrer SL | LibreBORME*. [online] Recuperat de: <https://libreborne.net/borme/empresa/producciones-bous-al-carrer/> [Consultat 22 maig 2017].

⁶¹ Las Provincias (2015). Ortifus y Sento Bayarri reciben el Ninot d'Or del Gremio de Artistas Falleros. [online] Recuperat de: <http://www.lasprovincias.es/agencias/valencia/201504/25/ortifus-sento-bayarri-reciben-373090.html> [Consultat 22 maig 2017].

⁶² Libreborne.net. (n.d.). *Bayarri Comunicacion SL | LibreBORME*. [online] Recuperat de: <https://libreborne.net/borme/empresa/bayarri-comunicacion/> [Consultat 22 maig 2017].

⁶³ Publicacionesbayarri.blogspot.com.es. (n.d.). *Comunidad y Fallas Ediciones*. [online] Recuperat de: <http://publicacionesbayarri.blogspot.com.es/> [Consultat 22 maig 2017].

5 Conclusions

Aquest estudi pretenia fer una primera aproximació a la indústria del documental valencià. Encara que les dades analitzades són només d'una font i segurament estaran incompletes, ens han permès dibuixar un petit esbós d'aquesta part de la indústria cinematogràfica valenciana.

En total s'han analitzat 296 documentals, aquells registrats al catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya. Aquesta xifra, tenint en compte que al catàleg apareixen 33 anys de cinema valencià, es bastant pobra, ja que surt la mitjana a 9 documentals produïts per any. Encara que la llei obliga a que els documentals fets a Espanya siguin registrats amb un número de dipòsit legal, m'atreveixo a dir que la majoria no compleix la llei i no queden registrats.

Per realitzar la base de dades, es va escollir aquest catàleg després d'entrevistes amb personal de la Filmoteca Valenciana i la Biblioteca Valenciana, ja que és l'únic catàleg actual que inclou dades sobre els documentals valencians. Tant la Filmoteca Valenciana com l'Institut Valencià d'Audiovisuals i Cultura tenen bases de dades, però no distingeixen per gènere cinematogràfic i només inclouen les pel·lícules que han rebut subvencions a partir de la dècada dels 90. Aquest fet, junt a la situació incerta de l'arxiu audiovisual de Radiotelevisió Valenciana, és preocupant. Si no existeix cap base de dades digitalitzada dels documentals ni del cinema completa, què passarà amb el patrimoni audiovisual de la terra de Luís García Berlanga? Quedarà oblidat? La manca de literatura acadèmica sobre el documental valencià podria ser explicada per la dificultat del seu estudi.

Pel que fa al nostre objectiu hem pogut construir un catàleg dels documentals valencians amb dipòsit legal. Segons les dades del catàleg, el rol del documental valencià sembla anecdòtic. Encara que sense accés als arxius de Radiotelevisió Valenciana i sense cap base de dades completa no ho podem assegurar. La majoria de productores només havien produït un llargmetratge i poques superaven la barrera de 10 pel·lícules. Aquesta primera ullada a la indústria suggereix que és incipient, jove i sense estructures assentades. Això, unit al fet que les produccions documentals valencianes competeixen en termes de subvenció amb llargmetratges de ficció i sèries televisives, fa pensar que tampoc són una prioritat per a l'Institut Valencià d'Audiovisuals i Cultura. Pel que fa a la relació amb entitats públiques, quasi una quarta part dels llargmetratges havien estat produïts per entitats públiques. Cal destacar, però, que la majoria provenien d'òrgans de la Generalitat, com conselleries, i no del mitjà audiovisual públic, com seria d'esperar. Al nostre estudi també hem assenyalat les principals productores de documentals al País Valencià. El fet que moltes estiguin inactives hui en dia o hagin canviat de nom mostra la debilitat estructural darrere d'aquesta indústria audiovisual en concret.

De les hipòtesis plantejades, la primera és correcta. La gran majoria dels documentals tractaven de temes regionals, sobretot de tradicions. La categoria temàtica amb més pel·lícules ha estat tradicions, amb les festes de Moros i Cristians com a matèria més tractada.

La producció, més o menys, ha seguit la tendència de la indústria documental, encara que no va créixer fins l'any 2003. Si que es va diversificar, apareixent més empreses productores i temàtiques diferents. No podem dir que sigui un reflex de la producció espanyola. Pel que fa a geografia, la província amb més producció documental si ha estat València, amb 179 documentals. Cal assenyalar que de la província de Castelló només hi havia 10 llargmetratges, pel que no es pot assegurar que València sigui la que més ha produït sense més dades d'altres fonts.

Els documentals, segons Bill Nichols i Carl Platinga, "són una forma de representació social i de gran rellevància per la formació del conjunt social." Els documentals permeten capturar escenes de la nostra societat i mostrar al món aspectes de les nostres vides. Si mirem a les temàtiques principals dels documentals, però, no semblen representar la societat valenciana. La majoria, com ja hem dit, parlen de tradicions, en concret de festes. La categoria de societat és la penúltima en les temàtiques tractades. Segons les dades del catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya, basant-nos en un anàlisi sense visualitzacions, sembla que els documentals estudiats presenten una visió folklòrica i superficial de la societat valenciana. Semblen ser més turístics i promocionals que representants de la societat.

En definitiva, els documentals analitzats en aquest estudi suggereixen una indústria documental dèbil, folklòrica, superficial i anecdòtica. Molts, especialment les sèries de bous al carrer o les de moros i cristians, semblen més reportatges televisius que pel·lícules de gran rellevància per tots nosaltres.

Malgrat tots els problemes, sembla que hi ha esperança pel documental valencià. Com ja hem dit al marc teòric, el comitè d'experts ha recomanat a la futura À. potenciar el gènere documental. Enguany l'Institut Valencià d'Audiovisuals i Cultura ha presentat un festival, el Docs València, el Festival Internacional de Cinema Documental. Aquests esforços per part de la Generalitat, si són acompanyats de subvencions úniques per documentals i d'un suport explícit d'una televisió pública poden fer reviscolar la indústria documental valenciana i convertir-la en una eina social audiovisual que represente vertaderament a tota la societat valenciana.

6. Bibliografia

1. Alós, C. (2017). La lentitud en la reapertura de RTVV irrita al Consell. *Levante. El mercantil valenciano*. [online] Recuperat de: <http://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2017/02/11/lentitud-rtvv-irrita-consell/1527571.html> [Consultat el 18 maig 2017].
2. Antonio Miralles. (n.d.). *Productos Archivo - Antonio Miralles*. [online] Recuperat de: <http://antoniomiralles.es/tienda/> [Consultat 22 maig 2017].
3. Aparicio González, D. (2014). Retos y oportunidades en el documental audiovisual: ubicuidad, colaboración y participación ciudadana. *Historia Y Comunicación Social*, 18(0), 387-398. Recuperat de: http://dx.doi.org/10.5209/rev_hics.2013.v18.44250 [Consultat 24 maig 2017].
4. Ara (2013). Canal 9: dotze hores de resistència i final amb fos a negre. [online] Recuperat de: http://www.ara.cat/paisvalencia/valencia-cessament-emissions-Radiotelevisio-Valenciana_0_1038496309.html [Consultat 22 maig 2017].
5. Arias, J. (2010). Las Nuevas Fronteras del Cine Documental: la Producción de lo Real en la Época de la Imagen Omnipresente. *Aisthesis*, (48), 48-65. Recuperat de: <http://dx.doi.org/10.4067/s0718-71812010000200004> [Consultat 24 maig 2017].
6. Arxiu IVAC i Filmoteca. (n.d.). *Fondos audiovisuales CULTURARTS-IVAC*. [online] Recuperat de: <http://arxiu.ivac-lafilmoteca.es:8080/IVAC/> [Consultat 21 maig 2017].
7. Avery, S. (2013). The emerging practice of web-based collaboration and production in nonfiction film (Màster). State University of New York.
8. Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu. (n.d.). *Catàleg de la Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu*. [online] Recuperat de: <http://bv.gva.es/cginetbv-bin/abnetop/O6182/IDaf840126?ACC=101> [Consultat 21 maig 2017].
9. Bonillo, M. (2017). La nueva RTVV ya tiene nombre: "À." (leído "À Punt"). *Levante. El mercantil valenciano*. [online] Recuperat de: <http://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2017/03/09/nueva-rtvv-nombre-leido-punt/1538808.html> [Consultat el 18 maig 2017].
10. Bous al Carrer. (n.d.). *Portadas y presentación de las revistas del 1 Julio de Bous al Carrer y Bous Norte. ¡Viva San Fermín!*. [online] Recuperat de: <http://bousalcarrer.com/?p=1539> [Consultat 22 maig 2017].
11. Bous al Carrer. (n.d.). *Portadas y presentación de las revistas del 1 Julio de Bous al Carrer y Bous Norte. ¡Viva San Fermín!*. [online] Recuperat de: <http://bousalcarrer.com/?p=1539> [Consultat 22 maig 2017].
12. *Canciones para después de una guerra*. (1971). [DVD] Dirigida per B. Martín Patino. Espanya: La Linterna Mágica S.L.
13. Caparrós Lera, J. (1986). The Cinema Industry in the Spanish Civil War, 1936-1939. *Film & History: An Interdisciplinary Journal of Film and Television Studies*, [online] 16(2), pp.35-46. Recuperat de: <https://muse.jhu.edu/article/402289/pdf> [Consultat 28 maig 2017].

14. Caparrós Lera, J., Crusells, M., & Sánchez Barba, F. (2015). *Memoria histórica y cine documental. Actas del IV Congreso Internacional de Historia y Cine*. (1st ed.). Barcelona: Centre d'investigacions Film-Història.
15. Català Domènech, J. (2014). *Estética del ensayo: la forma ensayo, de Montaigne a Godard* (1st ed., p. 31). Valencia: Publicacions de la Universitat de València.
16. Català, J., Torreiro, C. and Cerdán, J. (2001). *Imagen, memoria y fascinación. Notas sobre el documental en España*. 1st ed. Madrid: Ocho y medio.
17. Catálogo de la BNE (n.d.). *Catálogo de la Biblioteca Nacional de España*. [online] Recuperat de: <http://catalogo.bne.es/uhtbin/webcat> [Consultat 21 maig 2017].
18. Comissió d'Experts en Comunicació de les Universitats comunicatiu valencià i la restitució del servei públic de radiotelevisió. (2015). Recuperat de www.edav.es/wp-content/uploads/INFORME-CECUV-DEFINITIU-20-11-2015.pdf [Consultat el 18 maig 2017].
19. Decret 85/1986. Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, València, Espanya, 17 de juliol de 1986.
20. El País. (2014). Fabra está dispuesto a reabrir RTVV al año de cerrarla si se parte "de cero". [online] Recuperat de http://ccaa.elpais.com/ccaa/2014/11/13/valencia/1415874308_738651.html [Consultat el 18 maig 2017].
21. eldiario.es (2013). El juez declara nulo el ERE de Canal 9 y obliga a readmitir a cerca de un millar de trabajadores. [online] Recuperat de: http://www.eldiario.es/cv/declara-ERE-RTVV-readmitir-trabajadores_0_193530904.htm [Consultat 22 maig 2017].
22. Generalitat Valenciana (1986). *Ordre de 30 de setembre de 1986, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, per la qual és creada la Comissió de Publicacions i Mitjans Audiovisuals de la Conselleria d'Agricultura i Pesca*. València, pp.17-18.
23. Generalitat Valenciana (2008). *Resolució de 14 de novembre de 2008, de la presidenta de l'Institut Valencià de Cinematografia Ricardo Muñoz Suay, per la qual s'adjudiquen les ajudes per a la realització d'activitats de caràcter audiovisual promogudes pels ajuntaments, entitats dependents dels ajuntaments i entitats sense ànim de lucre de la Comunitat Valenciana*. València, pp.83-88.
24. Giménez, M. and Beltran, A. (2016). Desbloqueada la apertura de la nueva RTVV. *eldiario.es*. [online] Recuperat de: http://www.eldiario.es/cv/rtvv/Desbloqueada-reapertura-nueva-RTVV_0_562044024.html [Consultat el 18 maig 2017].
25. Hidalgo Goyanes, Paloma. "El Archivo Audiovisual de RTVV: Patrimonio Audiovisual de la Humanidad". En: Métodos de información (MEI), II Época, Vol. 5, nº, 8, 2014, pp. 17-30. DOI: Recuperat de: <http://dx.doi.org/10.5557/IIMEI5-N8-017030> [Consultat el 18 maig 2017].
26. Jackson, A (2012). 'Inertia and turbulence: television and innovation in New Zealand's documentary production ecology', PLATFORM: Journal of Media and Communication 4(1) (June): 4762.

27. *Juguetes rotos*. (1996). [video] Dirigida per M. Summers. Espanya: Paraguas Films S.A.
28. Las Provincias (2015). Ortifus y Sento Bayarri reciben el Ninot d'Or del Gremio de Artistas Falleros. [online] Recuperat de: <http://www.lasprovincias.es/agencias/valencia/201504/25/ortifus-sento-bayarri-reciben-373090.html> [Consultat 22 maig 2017].
29. Las Provincias (2016). Renace el Servicio de Transferencia de Tecnología. [online] Recuperat de: <http://www.lasprovincias.es/economia/agricultura/201607/04/renace-servicio-transferencia-tecnologia-20160703235708-v.html> [Consultat 22 maig 2017].
30. Levante. El Mercantil Valenciano. (1991). *Historia del cine valenciano*. Valencia: Prensa Valenciana.
31. Libreborne.net. (n.d.). *Aral Tv Producciones SL | LibreBORME*. [online] Recuperat de: <https://libreborne.net/borme/empresa/aral-tv-producciones/> [Consultat 22 maig 2017].
32. Libreborne.net. (n.d.). *Bayarri Comunicacion SL | LibreBORME*. [online] Recuperat de: <https://libreborne.net/borme/empresa/bayarri-comunicacion/> [Consultat 22 maig 2017].
33. Libreborne.net. (n.d.). *Producciones Bous Al Carrer SL | LibreBORME*. [online] Recuperat de: <https://libreborne.net/borme/empresa/producciones-bous-al-carrer/> [Consultat 22 maig 2017].
34. Llei 23/2011. Boletín Oficial del Estado, Madrid, España, 30 de julio de 2011
35. Medina, P., Mariano González, L. and Martín Velázquez, J. (1996). *Historia del cortometraje español*. 1ª ed. Alcalá de Henares: Festival de cine.
36. Naturimatge. (2012). *Naturimatge: Historia*. [online] Recuperat de: <http://www.naturimatge.com/naturimatge/historia.php> [Consultat 22 maig 2017].
37. Naturimatge. (2012). *Naturimatge: Historia*. [online] Recuperat de: <http://www.naturimatge.com/naturimatge/historia.php> [Consultat 22 maig 2017].
38. Nichols, B. (2001). *Introducción al documental*. Bloomington: Indiana University Press.
39. *Operació Nikolai*. (1992). Dirigida per D. Genovés. Espanya: TVC.
40. Publicacionesbayarri.blogspot.com.es. (n.d.). *Comunidad y Fallas Ediciones*. [online] Recuperat de: <http://publicacionesbayarri.blogspot.com.es/> [Consultat 22 maig 2017].
41. Romero, E. (2012). *Cine en Emergencia: National Identity in Post-dictatorial Audiovisual Production in Paraguay* (Doctorat). Universitat d'Arizona.
42. Sanjuan, H. (2017). Empar Marco será la directora general de la nueva RTVV. *El Mundo*. [online] Recuperat de: <http://www.elmundo.es/comunidad-valenciana/2017/02/23/58af5074e2704ef12d8b45fc.html> [Consultat el 18 maig 2017].

43. Sanmartín Navarro, J. (2014). *Las políticas de televisión de la Generalitat Valenciana en las tres primeras legislaturas de Gobierno del Partido Popular*. Doctorat. Universitat Autònoma de Barcelona.
44. Some Like It Short. (n.d.). *Dirty Martini*. [online] Recuperat de : <http://www.somelikeitshort.com/product.asp?catgid=2&list=0&prodid=924&shop=1&typeproduct=2&lang=ES> [Consultat 22 maig 2017].
45. Some Like It Short. (n.d.). *Hanasaari A*. [online] Recuperat de : <http://www.somelikeitshort.com/product.asp?catgid=2&list=0&prodid=910&shop=1&typeproduct=2&lang=ES> [Consultat 22 maig 2017].
46. Some Like It Short. (n.d.). *Le printemps de Sant Ponç*. [online] Recuperat de : <http://www.somelikeitshort.com/product.asp?catgid=2&list=0&prodid=15&shop=1&typeproduct=2&lang=ES> [Consultat 22 maig 2017].
47. *Sumaríssim 477*. (1994). Dirigida per D. Genovés. Espanya: TVC.
48. T. Capino, J. (2002). *Cinema and the Spectacle of Colonialism: American Documentary Film and (Post) Colonial Philippines, 1898-1989* (Doctorado). Northwestern University.
49. Toros en la calle. (2012). *Toros en la calle: Jesus Esteve*. [online] Recuperat de: <http://www.torosenlacalle.com/> [Consultat 22 maig 2017].
50. Trakix. (n.d.). *Chema Puchades - Trakix*. [online] Recuperat de: <http://www.trakix.com/chema-puchades/> [Consultat 23 maig 2017].
51. Videoteca sobre la nostra festa. (2016). [Blog] *Serafí*. Recuperat de: <https://serafi.wordpress.com/2016/03/31/videoteca-sobre-la-nostra-festa/> [Consultat 21 maig 2017].
52. Vilalta, J. (2014). *El espíritu del reportaje*. Barcelona: Universitat de Barcelona.
53. Vilaweb. (2015). PSPV, Compromís i Podem negocien una llei per a reobrir Canal 9 el Nou d'Octubre. [online] Recuperat de <http://www.vilaweb.cat/noticies/pspv-compromis-i-podem-negocien-una-lllei-per-a-reobrir-canal-9-el-nou-doctubre/> [Consultat el 18 maig 2017].
54. Villanueva Baselga, S. (2015). Prácticas colaborativas en el documental contemporáneo: propuesta de análisis y revisión del modo participativo en la Teoría del Documental. *L'Atalante*, 20, 116-123.
55. Wilson, D. (2007). *Colonial Vietnam on Film: 1896 to 1926* (Doctorat). City University of New York.
56. Xambó Olmos, R. (1996). *El sistema comunicatiu valencià* (Doctorat). Universitat de València, Universitat Autònoma de Barcelona.

Annexos

Títol	Productora	Director	Guiónista	Format	Any	Tema	Matèria	da	Localització	BBDD	Llengües	Notes
Campeonato del Mundo de Windsurfing 1982	S.B.I, D.L.		Mª Victoria Salinas y Mª Luisa Blanco	VHS	1983	Esports	Vela		València	BNE		
Vídeo Fallas 85	Bayarri Comunicación, D.L.	Sento Bayarri		VHS	1985	Tradicions	Falles	30	València	BNE		Reportaje sobre las principales fallas de Valencia del año 1985 (falla de la plaza del País Valenciano, falla de la plaza Na Jordana, falla de la plaza de la Merced, falla de la plaza del Pilar, etc.)
Cuando la fiesta se convierte en espectáculo	Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, D.L.	Antoni P. Canet	Antoni P. Canet	VHS	1985	Tradicions	Festes valencianes	95	València	BNE		1. La cordà / guió, direcció i muntatge, Antoni P. Canet -- 2. La tomatina / guió, direcció i muntatge, Lluís Rivera -- 3. La muixeranga / guió, direcció i muntatge, Antoni P. Canet -- 4. Las Fallas, un any per al foc / guió, direcció i muntatge, Lluís Rivera -- 5. La Foguera de Sant Antoni / El bou embolat ; Bous a la mar / guió, direcció i muntatge, Antoni P. Canet -- 6. Moros i Cristians / guió, direcció i muntatge, Carles Mira
Documental didáctico sobre la policía	Jefatura Superior de Policía : Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia de la Generalitat Valenciana, D.L.	José Enrique Brisa Crespo	José Enrique Brisa Crespo	VHS	1985	Divulgació	Policia		València	BNE		
Historia del arte. Un ejemplo de arquitectura románica San Martín de Fromista	Edicincó, D.L.	Fernando Faura	Fernando Faura, Alberto Requena	Beta	1986	Cultura	San Martín de Fromista	25	València	BNE		
Vídeo Fallas 87	Bayarri Comunicación, D.L.	Sento Bayarri		Beta	1987	Tradicions	Falles	30	València	BNE		
Heladas: enero 1985	Conselleria d'Agricultura i Pesca		José Manuel Llorens	VHS	1987	Agricultura	Esclavitudes	10	València	BNE		
El gusano cabezudo	Conselleria d'Agricultura i Pesca		J.M. Llorens	VHS	1987	Agricultura	Plagues	20	València	BNE		
El piojo blanco del limonero	Conselleria d'Agricultura i Pesca	José M. Llorens Climent	José M. Llorens Climent	VHS	1987	Agricultura	Plagues	20	València	BNE		
La lagarta peluda: Lymantria dispar L.	Pesca		J.M. Llorens	VHS	1987	Agricultura	Plagues	25	València	BNE		
Prays citri	Conselleria d'Agricultura i Pesca	José M. Llorens Climent	José M. Llorens Climent	VHS	1987	Agricultura	Plagues	16	València	BNE		
Viveros de vid en la Comunidad Valenciana	Pesca	Eusebio García		VHS	1987	Agricultura	Viticultura	20	València	BNE		
La procesionaria del pino	Conselleria d'Agricultura i Pesca	José M. Llorens	José M. Llorens	VHS	1987	Agricultura	Plagues	18	València	BNE		
Los productos fitosanitarios	Conselleria d'Agricultura i Pesca	José M. Llorens	José M. Llorens	VHS	1987	Agricultura	Pesticidas	15	València	BNE		
Maquinaria para tratamientos fitosanitarios	Conselleria d'Agricultura i Pesca			VHS	1987	Agricultura	Bomba de piston	14, 8, 22	València	BNE		3 VHS. Contiene: Montaje de la bomba de piston (14 min.) II. Homologación de elementos en la etsia de la Generalitat de Catalunya (8 min.) III. Clasificación y cuidados (22 min.)
Obtencion de plantas de agrícos libres de virus	Conselleria d'Agricultura i Pesca	Eusebio García		VHS	1987	Agricultura	Citrics	17	València	BNE		
Ácaro de las maravillas	Conselleria d'Agricultura i Pesca		José Manuel Llorens Climent	VHS	1987	Agricultura	Plagues	18	València	BNE		
Acuicultura marina Lubina y langostino	Conselleria d'Agricultura i Pesca		Eusebio García	VHS	1987	Agricultura	Pesca	10	València	BNE		
Cooperativismo juvenil agrario	Conselleria d'Agricultura i Pesca		Eusebio García	VHS	1987	Agricultura	Cooperatives agrícoles	10	València	BNE		
El ácaro rojo	Conselleria d'Agricultura i Pesca		José Manuel Llorens Climent	VHS	1987	Agricultura	Plagues	25	València	BNE		
Incendios forestales en la Comunidad Valenciana	Conselleria d'Agricultura i Pesca	Santiago Reyna Doménech		VHS	1987	Variat		27	València	BNE		
El agricultor del futuro: tiempo para cultivar, tiempo para estudiar : la profesión de agricultor	Conselleria d'Agricultura i Pesca			VHS	1987	Agricultura	Liauradors	18	València	BNE		
El bigote del limón	Conselleria d'Agricultura i Pesca		José Manuel Llorens Climent	VHS	1987	Agricultura	Plagues	18	València	BNE		Limonero-Plagas y enfermedades, Tetranychus urticae Koch
El cooperativismo agrario valenciano	Conselleria d'Agricultura i Pesca		Antonio Aznar	VHS	1987	Agricultura	Cooperatives agrícoles	30	València	BNE		Narrador: Locución, Ramón Ribera. - Títulos de crédito: Cámara, Juan Ortiz/ realización, Federico Segundo
Cultivo del espárrago	Conselleria d'Agricultura i Pesca		Amalio Pérez	VHS	1987	Agricultura	Cultius	17	València	BNE		
pesquero de Alicante	Pesca			VHS	1987	Variat		13	València	BNE		
La festa dels capitans: el Corpus valnciano	Conselleria de Cultura, Educació i Ciència		Enrique Llobregat	Beta	1987	Tradicions	Festes valencianes	60	València	BNE		
Gents i poble de la festa d'Elx	Conselleria de Cultura, Educació i Ciència		Alfons Llorens	VHS	1987	Geografia	Elx		València	BNE		
Festa d'Elx	Conselleria de Cultura, Educació i Ciència		Enric Llobregat	Beta	1987	Tradicions	Misteri d'Elx	60	València	BNE		
Tramola i tramoistes	Conselleria de Cultura, Educació i Ciència	M. Victoria de Salinas	Alfons Llorens	VHS	1987	Tradicions	Misteri d'Elx		València	BNE		
Elx, ciutat del Misteri	Conselleria de Cultura, Educació i Ciència		Alfons Llorens	Beta	1987	Variat		60	València	BNE		realització, M. Victoria de Salinas ; guió, Alfons Llorens
Veus y assajos	Educació i Ciència	M. Victoria de Salinas	Alfons Llorens	VHS	1987	Tradicions	Misteri d'Elx		València	BNE		
Viento en popa	General Video Produccions	M. Victoria de Salinas		VHS	1987	Esports	Vela		València	BNE		
Mon i misteri de la festa d'Elx	General Video Produccions		Alfons Llorens	Beta	1987	Tradicions	Misteri d'Elx		València	BNE		
La grafiosis de los olmos I y II	Servicio de Transferencia de Tecnología (Servicio de Producciones), D.L.			VHS	1987	Agricultura	Plagues	34	València	BNE		
Barcos de época-86				VHS	1987	Esports	Vela	/	València	BNE		regata de barcos de época 1986: 2-ª edición Premio Conde de Barcelona en la bahía de Palma de Mallorca. -
Vídeo Fallas 88	Bayarri Comunicación, D.L.	Sento Bayarri		VHS	1988	Tradicions	Falles	30	València	BNE		
Vídeo Fallas 89	Bayarri Comunicación, D.L.	Sento Bayarri		VHS	1989	Tradicions	Falles	30	València	BNE		
El cultivo del antirrhinum	Servicio de Transferencia de Tecnología (Servicio de Producciones), D.L.		Antonio Verdguer	VHS	1989	Agricultura	Floricultura	16	València	BNE		
Xàtiva	Art 3 Vídeo, D.L.			VHS	1990	Geografia	Xàtiva	30	València	BNE		
Vídeo Fallas 90	Bayarri Comunicación, D.L.	Sento Bayarri		VHS	1990	Tradicions	Falles	30	València	BNE		
Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1990	Tradicions	Moros i Cristians	150	València	BNE		Fiestas de Moros y Cristianos en honor al Santísimo Cristo de la Pobreza y San Engracio Mártir (1990). Aiolo de Malfert
Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1990	Tradicions	Moros i Cristians	40	València	BNE		Atzeneta d'Albaida
Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1990	Tradicions	Moros i Cristians		València	BNE		Bocairent

Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1990	Tradicions	Moros i Cristians	45	València	BNE		Castelló de Rugat
Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1990	Tradicions	Cristians	105	València	BNE		Fontanars
Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1990	Tradicions	Cristians	160	València	BNE		Ontinyent
Equipo Hoz	Generalitat Valenciana, D.L.			VHS	1990	Divulgació	Educació	60	València	BNE		En el instituto de enseñanza media de la ciudad de Cuenca Alfonso VIII se llevó a cabo un proyecto educativo en los años 1977-1978 promovido por el profesor Ferrán Moré con alumnos de plástica para que en un estudio ellos pudieran dar rienda suelta a su aspecto creativo. En esos años Cuenca trataba de modernizarse en el aspecto pictórico debido a que se había inaugurado el Museo de Arte Contemporáneo ubicado en las Casas Colgadas donde se albergaba la colección del pintor Zobel.
Descubre Almussafes	Generalitat Valenciana, D.L.			Beta	1990	Geografia	Almussafes	30	València	BNE		
Castellfabib	L			VHS	1990			16	València	BNE		
Control de Estrés	INVERSCO, D.L.		José Gil Martínez	VHS	1990	Divulgació	Psicología, estrés	45	València	BNE		Este video nos enseña a controlar y enfrentarnos a las situaciones de estrés. No pretende eliminarlas sino enseñarnos a manejarlas de forma eficaz. El método de "Relajación Muscular Profunda" sirve para reducir la sensación de estrés
Carbajo, Miguel (Carbajo García)	NC Video	/	/	VHS	1990	Societat	Cuina	137	Alacant	BNE		Cocina del norte (Videograbación) : cocine, deguste y aprenda
Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1991	Tradicions	Cristians	176	València	BNE		
Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1991	Tradicions	Cristians	150	València	BNE		Ontinyent
XXIV Campeonato de España de Caza Menor con Perro	Estudios Diego S.L., D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	VHS	1991	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		Resumen: Muchas son las modalidades de caza que existen, pero si tuviéramos que buscar razones para explicar el porqué la caza menor con perro posee tantos adeptos, la conclusión nos llevaría a ese perro fiel acompañante de nuestras cacerías e insuflible amigo capaz de darlo todo por nada.
LIV Campeonato de España de Galgos en Campo (Videograbación) : Copa S.M. El Rey	Estudios Diego S.L., D.L.	antonio Miralles	Antonio Miralles	VHS	1991	Esports	Curses de gossos	47	Alacant	BNE		- Resumen: Al contrario que en la edición anterior celebrada en Medina del Campo, la liebre fue abundante lo que permitió un rápido desenlace en las fases finales.
Video Fallas 92	Bayarri Comunicación, D.L.	Sento Bayarri		VHS	1992	Tradicions	Falles	30	València	BNE		
La Comunidad Valenciana	Bayarri Comunicación, D.I.			VHS	1992	Geografia	País Valencià	60	València	BNE		Documental de los principales aspectos turísticos, festivos y culturales de la Comunidad Valenciana, a un nivel divulgativo de conocimiento nuevo.
La Comunidad Valenciana	Bayarri Comunicación, D.I.			VHS	1992	Geografia	País Valencià	180	València	BNE		
La Comunidad Valenciana	Bayarri Comunicación, D.I.			VHS	1992	Geografia	País Valencià	60	València	BNE		
Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1992	Tradicions	Cristians	150	València	BNE		Banyeres de Mariola
Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1992	Tradicions	Cristians	135	València	BNE		Ontinyent
Tai-Chi	CEP de Valencia			VHS	1992	Divulgació	Tai-Chi	103	València	BNE		Resumen: Extenso documental donde se recogen los significados, programas de entrenamiento y práctica del Tai chi
Temario-catalogo exposición Joan Lluís Vives, Valentinus i el seu temps, 1492-1540	Valencia : Ajuntament, Regidoria d'Educació, Acció Cultural i Patrimoni Històric Cultural, D.L. Amillo	Fermin García, Octavio Romero Hurtado, A. Gómez-Hortigüela Amillo	Fermin García, Octavio Romero Hurtado, A. Gómez-Hortigüela Amillo	VHS	1992	Història	Joan Lluís Vives	25	València	BNE		Resumen: Difusión de la vida y obra de Juan Luis Vives y su tiempo en una exposición, en la que no solamente se pretendía homenajear al gran humanista valenciano, sino también, dar a conocer los fenómenos culturales acontecidos en la ciudad de Valencia entre los años 1400 y 1500
Video Fallas 93	Bayarri Comunicación, D.L.	Sento Bayarri		VHS	1993	Tradicions	Falles	30	València	BNE		
El acuario de agua	Videoproduccions Media, D.L.	Rubén Duro	Rubén Duro	VHS	1995	Variat	Acuaris	27	Castelló	BNE		
Visual bus Vol. 4	Visual Producciones			VHS	1996	Variat		55	Alacant	BNE		Video divulgativo
Visual bus Vol. 5	Visual Producciones			VHS	1996	Variat		55	Alacant	BNE		Video divulgativo
Visual bus Vol. 1	Visual Producciones			VHS	1996	Variat		55	Alacant	BNE		Video divulgativo
Visual bus Vol. 2	Visual Producciones			VHS	1996	Variat		55	Alacant	BNE		Video divulgativo
Visual bus Vol. 3	Visual Producciones			VHS	1996	Variat		55	Alacant	BNE		Video divulgativo
Benassal	Ayuntamiento, D.L. 1997	Mariam de la Puente	Mariam de la Puente	VHS	1997	Geografia	Promoció		Castelló	BNE		
Moros i Cristians	Berna, D.L.			VHS	1998	Tradicions	Moros i Cristians	170	València	BNE		
Orihuela, historia del Mediterráneo	Orihuela, Concejalía de Turismo, D.L.			DVD	1999	Història	Promoció	35	Alacant	BNE		Resumen: Video promocional de Orihuela ofertando lo que puede ofrecer el municipio su historia, monumentos, turismo, fiestas, gastronomía
Comissió 7 setembre	José Escrig, D.L.			VHS	2000	Tradicions	Bous al carrer	130	Castelló	BNE		
Bous cerrils 2000	José Escrig, D.L.			VHS	2000	Tradicions	Bous al carrer	300	Castelló	BNE		
Cuando sol y miel se confunden	Vall d'Angel Coop. V., D.L.	J.M. Chaudière, R. Arnau, C. Vidal	J.M. Chaudière, R. Arnau, C. Vidal	VHS	2001	Agricultura	Apicultura	12	Castelló	BNE		
Moros y cristianos	Visual Producciones			DVD	2002	Tradicions	Moros i Cristians	90	Alacant	BNE		Resumen: Fiestas de Moros y Cristianos en honor a Sant Jordi (22, 23 y 24 de abril). - Destinatario: Autorizada para todos los públicos
MARQ: Museo Arqueológico Provincial de Alicante	Diputació d'Alacant, D.L.	Domingo Rodes	Jaime Escolano	DVD	2003	Història	Geografia	80	Alacant	BNE		Incluye breves documentales sobre la historia del edificio, las instalaciones e infraestructuras, el Proyecto Duple, un recorrido turístico por los yacimientos y sobre el entorno turístico y su localización
Galgos en campo	I.P.V., D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	VHS	2003	Esports	Curses de gossos	115	Alacant	BNE		Reportaje de los mejores galgos en campo. - Resumen: En esta edición de televisión buenas carreras con los mejores galgos del año
Video Fallas 2004	Bayarri Comunicación, D.L.	Sento Bayarri		VHS	2004	Tradicions	Falles	30	València	BNE		Reportaje directo y en detalle de las principales fallas de Valencia del año 2004, con explicación de las escenas y "ninots", realizado el 16 de marzo de 2004
Video Fallas 2004	Bayarri Comunicación, D.L.	Sento Bayarri		VHS	2004	Tradicions	Falles	70	València	BNE		Reportaje de las principales fallas de Valencia del año 2004, con explicación de las escenas, realizado el 16 de marzo de 2004
Bous al carrer	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2004	Tradicions	Bous al carrer	360	València	BNE		2 DVD
Un crit pagat a la paret, Manuel Monleón	Los Sueños de la Hormiga Roja : TVV, D.L.		Mª Pilar Molia	DVD	2004	Història	Guerra Civil, Biografia	52	València	BNE		Producido con la colaboración de la Fundación Salvador Seguí y la Consejería de Cultura, Educación y Deportes de la Generalidad Valenciana. - Resumen: Cuenta la historia de Manuel Monleón, cartelista y pintor, que desarrolló su actividad como propagandista durante la II Guerra Civil Española. Capturado por las tropas de Franco y condenado a muerte logró evadirse de la península
Galgos en recta, la otra liebre	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	VHS	2004	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		- Resumen: Los galgos arrastran a un apasionado público, seguidores que disfrutan durante la temporada de caza con esa presa por excelencia que es la liebre y que al acabar el período cinegético siguen gozando con esa otra liebre, la mecánica, a la que algunos llaman "pellica". Los velocos galgos no hacen distinciones y una y otra vez corren tras ella.
LXVI Campeonato de España de Galgos en Campo (Videograbación) : Copa de S.M. el Rey 2004	Naturimatge, D.L.	Francisco Gea	José Arenas	VHS	2004	Esports	Curses de gossos	173	Alacant	BNE		Resumen: Desde los balcones naturales del espectacular corredero pudieron seguir los muchos aficionados que se dieron cita, las distintas eliminatorias que fueron necesarias hasta situar en la final a la toledana y "reincidente" Tara y a la madrileña Sakira.
Moros y cristianos	Visual Producciones			DVD	2004	Tradicions	Moros i Cristians	90	Alacant	BNE		Resumen: Fiestas de Moros y Cristianos en honor a Sant Jordi (22, 23 y 24 de abril). - Destinatario: Autorizada para todos los públicos
Club Europa	Croma Video Producciones	Max Valero	Vicente Orti	DVD	2005	Geografia	Taulada	48	València	BNE		Resumen: El mayor número de residentes extranjeros en su censo municipal, en una proporción del 62% respecto al 38% de la población local, una de las diez
LXVII Campeonato de España de Galgos en Campo (Videograbación) : Copa de S.M. el Rey, 2005. 1ª parte	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	VHS	2005	Esports	Curses de gossos	65	Alacant	BNE		Resumen: Final de la LXVII edición del campeonato de España de esta competición que enfrenta a los mejores galgos, celebrada el 8 de enero de 2005 en Madrid de las Altas Torres provincia de Ávila.
LXVII Campeonato de España de Galgos en Campo (Videograbación) : Copa de S.M. el Rey, 2005. 2ª parte	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	VHS	2005	Esports	Curses de gossos	60	Alacant	BNE		Resumen: Final de la LXVII edición del campeonato de España de esta competición que enfrenta a los mejores galgos, celebrada el 8 de enero de 2005 en Madrid de las Altas Torres provincia de Ávila.

El concierto de Blues	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.	José Vicente Viadel		DVD	2005	Cultura	Música, Blues	28	València	BNE		Un conductor de ambulancias, un técnico de lavadoras industriales, un estudiante de ingeniería, un funcionario y un empleado de la casa Fender son cinco amigos de Valencia que se reúnen los fines de semana para ofrecer sesiones de blues en fiestas privadas y en locales nocturnos de la costa. El grupo es invitado a participar en el Festival Internacional de Blues de Cazorla. Junto a las entrevistas realizadas a los miembros del grupo, se incluyen fragmentos del concierto ofrecido el día 22 de mayo de 2004 en la sala Black Note de Valencia
Salvador Tuset	Comunitat Valenciana :			DVD	2006	Cultura	Cinema	18	València	BNE		Santornmón ; Excursión al Puerto ; Merienda -- Año 1932: Excursión a Bronchales -- Año 1934: Excursión a la Cocinilla -- Año 1935: Excursión a Griegos
Bous al carrer	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2006	Traditions	Bous al carrer	540	València	BNE		3DVD
Bous al carrer	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2006	Traditions	Bous al carrer	120	València	BNE		2 DVD
Bous al carrer	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2006	Traditions	Bous al carrer	180	València	BNE		3DVD
Valencia Bus Turistic	Akana Estudios	José María Gresa	José María Gresa	DVD	2007	Variat	València	60	València	BNE	Versiones en español, inglés, francés, alemán e italiano, con subtítulos opcionales en español e inglés	Videodisco divulgativo realizado en 2007 en Valencia (España). - Resumen: Descubre una ciudad viva, dinámica, abierta... con más de 2000 años de historia. Descubre Valencia desde otro punto de vista. La Valencia del Bus Turistic
Valencia en Fallas 2007	Barenca Video Producciones			DVD	2007	Traditions	Falles	55	València	BNE		Una visión rigurosa y gráfica del mundo de los artías, las comisiones, el fuego, la indumentaria, las bandas de música, el ambiente y todos los elementos que intervienen en la fiesta de las Fallas
Sendes i carenes: el món d'Enric Valor	Escola Valenciana, D.L.		Victor Labrado	DVD	2007	História	Enric Valor		València	BNE		Col·lecció l'Album Recursos Audiovisual
Agricultura ecológica: compromiso con la salud y la naturaleza	Instituto Valenciano de Investigaciones Agrarias	David Pau	Alfons Domínguez	DVD	2007	Agricultura	biológica valencia	27	València	BNE		
Bous al carrer	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2007	Traditions	Bous al carrer	180	València	BNE		4 DVD. - Tirada de 300 ejemplares. - http://www.torosenlacalle.com
Compass un paso adelante : un modelo social de progreso para Castellón idea y realización: Proyecto Compass	Mediarc, D.L.	Proyecto Compass	Proyecto Compass	DVD	2007			6h	Castelló	BNE		
Momentos cinegéticos : imágenes inéditas. 10	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2007	Esports	Caça	60	Alacant	BNE		Resumen: Los recochos: Interesante y emocionante compendio de recochos de cinco de nuestra especies de caza mayor: venado, gamo, sarrio, mullón y macho montés. - Resumen: Perdices: En un par de puestos en tierras toledanas viviremos con intensidad, a través de varios lances, toda la magia de la caza de la perdiz con reclamo
Momentos cinegéticos : imágenes inéditas. 2	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2007	Esports	Caça	60	Alacant	BNE		Resumen: Corzos: En esta ocasión, no es el cazador el que, prismáticos en mano, intenta sorprender a los corzos, sino un foxterrier especializado en la materia. - Resumen: Conejos: Hay fincas, como esta de Loja (Granada), en la que los conejos son abundantes y el cazadero ideal para cazarlos con podencos andaluces
Salidas profesionales	Universidad de Valencia.			DVD	2007	Variat			València	BNE		diferentes carreras que imparte la Universidad de Valencia explican sus experiencias profesionales y otras informaciones relevantes sobre la inserción en el mercado laboral
40 años y un día	Comunicación D.L.	Salvador Dolz Ferrer		DVD	2008	História	franquista	76	València	BNE		siglo XX contada a través de testimonios de personas presas en España durante este periodo
História viva de les filaes. 20, História viva filà Ligeros	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 1, História viva filà Cides	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		Resumen: Se recogen experiencias, testimonios, imágenes de archivo de participantes en la historia de la comparsa Cides
História viva de les filaes. 10, História viva filà Chano	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 11, História viva filà Labradores	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 12, História viva filà Mudéjares	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Moros i Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 13, História viva filà Asturianos	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 14, História viva filà Cordón	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 15, História viva filà Mozárabes	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 16, História viva filà Benimerines	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 17, História viva filà Aragonesos	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Moros i Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 18, História viva filà Judios	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Moros i Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 19, História viva filà Vascos	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 2, História viva filà Berberiscos	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		Resumen: Se recogen experiencias, testimonios, imágenes de archivo de participantes en la historia de la comparsa Berberiscos
História viva de les filaes. 21, História viva filà Alcodianos	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 22, História viva filà Llana	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 23, História viva filà Tomasinas	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Moros i Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 3, História viva filà Montañeses	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		Resumen: Se recogen experiencias, testimonios, imágenes de archivo de participantes en la historia de la comparsa Montañeses
História viva de les filaes. 4, História viva filà Marrakesch	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 5, História viva filà Andaluces	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Moros i Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 6, História viva filà Magenta.	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 7, História viva filà Guzmanes	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Moros i Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 8, História viva filà Verds	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Cristians	60	Alacant	BNE		
História viva de les filaes. 9, História viva filà Cruzados	Aral TV Producciones, D.L.	Aranxa Pérez		DVD	2008	Traditions	Moros i Cristians	60	Alacant	BNE		
Valencia en Fallas 2006	Producciones			DVD	2008	Traditions	Falles	60	València	BNE		
Tierra de toros	distribuit per Crest Films	Ramo, José Antonio	Joaquín López del Ramo	DVD	2008	Traditions	Bous al carrer	600	València	BNE		El diccionario del toro -- DVD 3. La tienta y la bravura ; Las castas bravas ; Extra: Pelajes, comentarios y hendiduras -- DVD 4. El toro en España ; El
Bous el Quiebro 2008	Bous El Quiebro, D.L.	Raül Moya Martí		DVD	2008	Traditions	Bous al carrer	175	Castelló	BNE		DVD 1 - Tirada de 53 ejemplares
Bous el Quiebro 2008	Bous El Quiebro, D.L.	Raül Moya Martí		DVD	2008	Traditions	Bous al carrer	270	Castelló	BNE		DVD 4 - Tirada de 50 ejemplares
No te sumerjas	Eutox, D.L.	José Olcina Rodríguez		DVD	2008	Societat	Alcoholisme	14	València	BNE		
Paco, mi padre	Galdare D.L.	Benito Rabal	Benito Rabal	DVD	2008	Variat	Biografia	30	Alacant	BNE		Resumen: El cineasta Benito Rabal, realiza un viaje en su memoria para acercarnos a la figura entrañable del actor Paco Rabal, su padre. A través de entrevistas, narraciones en off, recreaciones, archivos fotográficos y fílmicos de la familia, podemos descubrir los orígenes humildes y la carrera indiscutible de uno de los actores más importantes de la historia del cine español
Calle Real 70	Mixer de medios		Txari de la Rubia	DVD	2008	Internacional	actual y	53	València	BNE		hacen una reflexión desde el interior de las ideas y la materializan con demandas concretas como Internet, libertad de expresión y movimiento. El
Podencos en acción	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2008	Esports	Caça	40	Alacant	BNE		Resumen: Este programa es una recopilación de diversos documentales donde el podenco es el ingrediente común.

Fontanars, el naixement d'un poble	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.		Albert Montón	DVD	2008	Història	Fontanars del Alforins	34	València	BNE		Video divulgativo. - Tirada de 200 ejemplares
Ser Joan Fuster	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.	Llorenç Soler	Nel·lo Pelliser	DVD	2008	Història	Joan Fuster	70	València	BNE		Versión en catalán, castellano e inglés, con subtítulos opcionales en castellano e inglés. - Formato de pantalla 16:9. - Tirada de 500 ejemplares
Living reggae	Xuquer estudis			DVD	2009	Cultura	reggae	180	València	BNE		actualidad. Para ello, el equipo de Living Reggae se desplazó al país africano y a la capital londinense y poder así, compartir conversaciones, teorías,
Alzira, historia y naturaleza	Ajuntament d'Alzira, D.L		Agustí Ferrer Clari	DVD	2009	Geografia	Localitats	7	València	BNE		Resumen: Pasado, presente y futuro de Alzira, mediante los apartados geográfico, histórico, festivo, las tradiciones y sus paisajes
50 años con los jóvenes	Assisi Producciones	Luis Miguel Notario	Luis Miguel Notario	DVD	2009	Història	Inspecciória San José	35	València	BNE		Estrenado ante el Rector Mayor el 9 de mayo de 2009 en la Fiesta Inspecciória que clausuraba la celebración del 50 aniversario de la Inspecciória San José, en la Obra Salsiana San Antonio Abad de Valencia
Valencia en Fallas 2009	Producciones			DVD	2009	Tradicions	Falles	60	València	BNE		
Bous al carrer 2009	Bous al Carrer, D.L			DVD	2009	Tradicions	Bous al carrer	115	València	BNE		En este dvd encontrarás imágenes de festejos celebrados los meses de enero, febrero y marzo del 2009. - http://www.bousalcarrer.com
Bous al carrer 2009, 2	Bous al Carrer, D.L			DVD	2009	Tradicions	Bous al carrer	120	València	BNE		En este dvd encontrarás imágenes de abril, mayo y junio del 2009. - http://www.bousalcarrer.com
Bous al carrer 2009, 3	Bous al Carrer, D.L			DVD	2009	Tradicions	Bous al carrer	120	València	BNE		En este dvd encontrarás imágenes de julio y agosto (1ª parte) del 2009. - http://www.bousalcarrer.com
Bous al carrer 2009, 4	Bous al Carrer, D.L			DVD	2009	Tradicions	Bous al carrer	120	València	BNE		En este dvd encontrarás imágenes de agosto (2ª parte) y septiembre del 2009. - http://www.bousalcarrer.com
Bous al carrer 2009, 5	Bous al Carrer, D.L			DVD	2009	Tradicions	Bous al carrer	120	València	BNE		En este dvd encontrarás imágenes de junio, agosto, septiembre, octubre, noviembre y diciembre del 2009, más un especial de la Camarga (Francia), un especial de niños y un reportaje de la ganadería Benavent. - http://www.bousalcarrer.com
La festa d'Elx	IP Producciones			DVD	2009	Tradicions	Misteri d'Elx	111	València	BNE		La Festa o el Misteri de Elche, como también se conoce esta obra de origen medieval, se representa todos los años en la Basílica de Santa María de Elche en el mes de agosto, para celebrar la festividad de la Virgen de la Asunción, entre los días 14 al 15 de agosto
Bous al carrer 2009, 1ª Parte	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2009	Tradicions	Bous al carrer	209	València	BNE		producción, Amparo Navarro. Incluye un folleto con información de los pueblos que figuran en cada parte
Bous al carrer 2009, 2ª Parte	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2009	Tradicions	Bous al carrer	227	València	BNE		producción, Amparo Navarro
Bous al carrer 2009, 3ª Parte	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2009	Tradicions	Bous al carrer	217	València	BNE		producción, Amparo Navarro
Bous al carrer 2009, 4ª Parte	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2009	Tradicions	Bous al carrer	220	València	BNE		producción, Amparo Navarro
Bous al carrer 2009, 5ª Parte	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2009	Tradicions	Bous al carrer	224	València	BNE		producción, Amparo Navarro
Batida en Piedrabuena	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	dvd	2009	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		Resumen: Monteros y perros ponen todo de su parte para hacerse con el jabalí.
Calibres para la montería	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2009	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		Resumen: Trabajo dedicado a la montería y las armas y munición que se emplean en ello
De opeo con Paredes, más perdices que cartuchos	Naturimatge, D.L.	antonio miralles	Antonio Miralles	dvd	2009	Esports	caça	30	Alacant	BNE		Resumen: El documental se desarrolla en la finca del propietario de la marca Paredes, donde sobresale la cantidad de perdices que aquí si de dan cita
El podencio ibicenco, cuando la caza es espectáculo	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2009	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		Resumen: El podencio ibicenco es entre esta raza de perros el más espectacular a la hora de perseguir al conejo, su presa, un auténtico espectáculo ver en acción a estos perros isleños
Furtivos I	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	dvd	2009	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Furtivos II	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	dvd	2009	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Hipo, el nuevo grande africano batidas de jabalíes	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles		DVD	2009	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		Resumen: África, y en concreto, Zimbabwe siguen siendo esa tierra enigmática donde el tiempo no parece avanzar. Acompañando a un cazador alicantino en busca de diferentes especies cinegéticas, entre ellas el hipo, un animal simpático en apariencia pero de los que más muertes causan a personas
Sarríos en el Valle de Ansó	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2009	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		Resumen: El sarrío es una especie emblemática de la alta montaña, característica por su dificultad a la hora de la caza.
El Molón: su historia a través del tiempo	Parque Temático Arqueológico El Molón, D.L.	Marco Aurelio Esquembre	Marco Aurelio Esquembre	DVD	2009	Història	Parc arqueològic	25	València	BNE	Castellà	Incluye un folleto con información adicional sobre el Parque Temático Arqueológico El Molón con textos de Alberto J. Llorio Alvarado, Martín Almagro-Gorbea y Mª Dolores Sánchez de Prado
Jaén de las tres culturas	Secuencia Producciones		Maruca Escobedo	DVD	2009	Història	Jaén	32	València	BNE		Tirada de 500 ejemplares
Instituto Confucio de la Universitat de València	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.			DVD	2009	Variat		4	València	BNE	Català, castellà anglès i xinès	Promoción, vídeo corporativo
Valencia 1909-2009 : centenario de la Exposición 1909 y aniversario del himno regional	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.	Josep Piltarch	Josep Piltarch	DVD	2009	Història	regional valenciana	25	València	BNE		Documental realizado con motivo del centenario de la 1ª Exposición Regional Valenciana celebrada en 1909 para los actos de celebración organizados por el Ateneo Mercantil de Valencia
Valencia y el ferrocarril	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.	Javier Álvarez	Albert Montón	DVD	2009	Història	Ferrocarril	52	València	BNE		En Valencia la relación entre el ferrocarril y su desarrollo urbano se explica a partir de cuatro momentos clave: la llegada del tren en 1852; la construcción de la Estación del Norte en 1917; la reordenación de líneas ferroviarias en el Plan Sur a finales de los años setenta del siglo XX; y, en la actualidad, la Actuación Valencia Parque Central con la llegada de la Alta Velocidad ferroviaria a la ciudad
Trenor, facta non verba	Universitat de València	J. Vicente Viadel	Alodia Clemente	DVD	2009	Història	Comerc	19	València	BNE		Tirada de 50 ejemplares. - Videodisco divulgativo. - Resumen: El documental se centra en la familia Trenor, a partir de la figura de Thomas Trenor, miembro de una familia distinguida y burguesa de la Valencia del siglo XIX, originaria de Limerick (Irlanda)
Tu que cuides cuida't!	Volya Productions, D.L.	Sagrario Perpiñán	Sagrario Perpiñán	DVD	2009	Societat	Cuidadors de dependents	79	València	BNE		Se basa en las experiencias y se expone las problemáticas con las que se pueden encontrar las personas que cuidan de familiares dependientes, concretamente usuarios de las de silla de ruedas, para promover la protección de su propia salud
Fiestas seguras: Guía para el uso adecuado de pirotecnia recreativa	Volya Productions : Ajuntament de Valencia. Regidoria de Festes i Cultura Popular	Ximo Hernández		DVD	2009	Divulgació	Pirotècnia		València	BNE		Guía para el uso adecuado de pirotecnia recreativa. - Intérpretes: Locución, Quique Lencina. - Tirada de 300 ejemplares. - Resumen: Audiovisual para el uso sin peligro de artículos pirotécnicos de pequeña escala y los primeros auxilios en caso de accidente
Obra de Cerezo Barredo	Assisi Producciones			DVD	2010	Cultura	Cerezo Barredo	23	València	BNE		Folleto con información sobre el pintor Cerezo Barredo. - Videodisco documental. - Resumen: Biografía de Mino Barredo, entrevistas y propuestas pedagógicas sobre algunos temas interesantes que pueden servir para dinamizar una reunión de grupo
Jaraful, Villa de fuentes	Ayuntamiento de Jaraful			DVD	2010	Geografia	Jaraful	15	València	BNE		
Valencia en Fallas 2010	Producciones			DVD	2010	Tradicions	Falles	60	València	BNE		
La sombra del iceberg	Dacsa Producciones, D.L.	Hugo Doménech, Raúl M. Riebenbauer	Hugo Doménech, Raúl M. Riebenbauer	DVD	2010	Història	Guerra Civil	75	València	BNE		En los comienzos de la Guerra Civil Española (1936-1939), el mítico fotoreportero Robert Capa -anónimo por aquel entonces- tomó la instantánea El miliciano muerto, uno de los iconos del siglo XX y símbolo de la tragedia en cualquier guerra. Según la versión oficial, esta fotografía captó por primera vez en la historia el preciso instante de la muerte en plena batalla. La sombra del iceberg es un largometraje documental de investigación que cuestiona, a través varias dudas razonables y razonadas, la veracidad de esta versión y plantea la posibilidad de que esta imagen fuera el resultado de una genial puesta en escena. - Premio al mejor documental iberoamericano, DocsDF, 2007, México; Premio mejor documental social español, DocuSur, 2007; y 2º Premio del Festival de Cine Documental de Jaén, 2008. - http://www.youtube.com/watch?v=53R3UWtubH0
Ensenyat'm Altea	Ediciones Sirena, D.L.			DVD	2010	Geografia	Altea	22	València	BNE	Català	1. Dvd concebido como material complementario del libro "Altea: Lengua i història d'un poble", dirigido al alumnado de Educación Secundaria Obligatoria para las asignaturas de Valenciano: Lengua y literatura, geografía e historia i cultura popular
Un buen día	Fundació General de la Universitat de València : Volya Productions, D.L.	Sagrario Perpiñán	Ximo Herández	DVD	2010	Societat	social universitari amb	12	València	BNE		
Castigats	Fundació General Universitat d'Alacant, D.L.	Luis García Verdú i Vicente Pascual	Luis García Verdú i Vicente Pascual	DVD	2010	Història	Guerra Civil	35	Alacant	BNE		- Resumen: Documental que recupera del olvido el testimonio de siete víctimas valencianas de la represión franquista. Las vicencias de estas víctimas simbolizan las de todas las personas que sufrieron la represión franquista en el País Valenciano. Sus recuerdos muestran la pérdida de la libertad en las prisiones, cómo repercutieron los fusilamientos de familiares, cómo afectaron los encarcelamientos y qué consecuencias tuvieron en sus vidas el exilio y la muerte
Zmeul lui Andrei. Poliglota	Fundació General Universitat d'Alacant, D.L.	Vicente Pascual & Luis G. Verdú		DVD	2010	Societat	Immigració	58	Alacant	BNE		Documental sobre la migración rumana en Alicante. Sentimientos que quedan tras el fenómeno migratorio. Por una parte la añoranza hacia los que se van, y por otra, la nostalgia de los que se ven obligados a partir
La infancia evacuada : colonias escolares 1936-1989	Fundación Salvador Seguí	Cristina Escrivá Moscardó	Cristina Escrivá Moscardó	DVD	2010	Història	Franquisme	43	València	BNE		16 protagonistas relatan sus vicencias de infancia como niños y niñas evacuados: Los bombardeos de Madrid, el trayecto en tren hacia Valencia, la felicidad en las colonias escolares y el amargo final de la Guerra Civil son parte de sus recuerdos. La extensa documentación empleada refuerza el hilo narrativo de sus palabras

Calle Real 70, 2ª puerta	Mixer de medios	Txarli de la Rubia		DVD	2010	Internacional	actual y	53	València	BNE		estadounidense y de la propia Revolución en sí. Los poetas urbanos cubanos hacen una reflexión desde el interior de las ideas y la materializan con
Cazadores de trufas	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	dvd	2010			30	Alacant	BNE		serie fauna salvaje
Codornices en campos de adomidera	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010			30	Alacant	BNE		serie Fauna salvaje
Batidas, Todo incluido	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
El milagro de Sierra Morena	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
El perro ideal de caza	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Espectacular batida de jabalíes	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	34	Alacant	BNE		
Jabalíes, un puesto irrepetible	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Ojeo de perdiz salvaje	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Perdices con pointers	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Perdices, nobles y plebeyas	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Recechos austríacos	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Recechos de otoño, corzos y venados	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Recechos del macho montés	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Tras las huellas del elefante	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Zorzales en mano y al paso	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2010	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		
Profesiones universitarias	Orientació Visual, D.L.			DVD	2010	Variat		162	València	BNE		4 DVs, explicació d'oferta de graus universitaris
Aprende a jugar al fútbol con Villa	D.L.	Ferran Pina	Julio Tárrega	DVD	2010	Esports	Futbol	115	València	BNE		Contiene: Lecciones de Fútbol: El "Guaño" se calza las botas. El calentamiento. Control y pase. El remate con ambas piernas. El remate de cabeza.
Le printemps de Saint Ponç	Some Like It Short	David Epiney		DVD	2010	Societat	mentals		València	BNE		A través de un taller de dibujo, un grupo de disminuidos psíquicos nos cuenta sus inquietudes y sus vivencias
Familia 068	Some Like It Short			DVD	2010	Internacional	Llatinoamérica societat	27	València	BNE		Una familia entre tantas que viven en el vertedero de Managua, Nicaragua, conocido como la Chureca. Sin entrevistas, ni voz en off, ni música, se entreteje el relato cotidiano de esta familia: de qué viven y de dónde lo sacan. Fuera de pretenciosas consideraciones políticas, cada espectador puede sacar su conclusión en un documental abierto al diálogo: ¿son felices a pesar de las duras condiciones de vida? ¿O es una felicidad resignada? En un estilo observacional, se limita a transmitir su experiencia con la familia, intentando huir del sensacionalismo.
Hanasaari A	Some Like It Short			DVD	2010	Internacional	Helsinki	15	València	BNE		Hanasaari A es un documental sobre el paisaje urbano cambiante de Helsinki y los momentos finales de una central térmica de carbón. El entorno industrial abandonado está siendo destruido para ser ocupado por viviendas modernas. El corto es una combinación de animación, acción real y elementos gráficos. Se basa en 500.000 fotografías tomadas durante los dos últimos años de la existencia de la central térmica. - Destinatario: Autorizada para todos los públicos.
Curtis 20'10"	Some Like It Short			DVD	2010	Cultura	Cinema	85	València	BNE		Protopartículas / Chema García Ibarra. Puerta 6 / Avelina Prat. Exiliris / María Trínor. Turno de noche / Víctor Palacios
Dirty Martini	Some Like It Short	Iban del Campo		DVD	2010	Internacional	Música, Punk Rock	24	València	BNE		Burlesque es el nuevo punk rock según Dirty Martini, que revela algunos de los secretos de su arte en los clubes nocturnos y cabarets de Off-Off de Nueva York, Broadway, donde se exporta el revival del burlesque como forma de entretenimiento popular de masas para el resto del mundo
Tras la huella de Darwin. Poliglota	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.	Harmonia Carmona y Maria Sales	Harmonia Carmona	DVD	2010	Societat	Cas Maeso	52	València	BNE	Versiones en castellano, catalán e inglés	Inspirado en las crónicas de policía científica, el documental recorre las etapas del caso Maeso. La trama científica del juicio nos conduce hasta las investigaciones en biología evolutiva actuales, invitándonos a conocer la teoría de Darwin
La Fiesta de la Mare de Déu de la Salut	Ajuntament d'Algemesí			DVD	2011	Tradicions	Festes d'Algemesí	10	València	BNE	Castellà, anglès i francès	En la etiqueta:Gobierno de España, Ministerio de Cultura ; Generalitat Valenciana ; Ajuntament d'Algemesí. - Resumen: Celebración popular de origen medieval (1247) que se celebra en Algemesí el 7 y 8 de septiembre. Sus rituales transmitidos de padres a hijos cristalizan en una serie de manifestaciones diferentes: expresiones orales como el teatro, la música, las danzas y representaciones con reminiscencias de cultos romanos, cristianos, musulmanes y judíos; culturas que entretejieron la esencia de esta tierra y que se materializa en la creación de los instrumentos musicales, en la inspiración de las melodías y en la variada indumentaria utilizada en la fiesta
Parpaló Borrell	Ajuntament de Gandia			DVD	2011	Geografia	Gandia	16	València	BNE		
Valencia en Fallas 2011	Producciones			DVD	2011	Tradicions	Falles	60	València	BNE		
Comunidad y Fallas	Ediciones, D.-L-	Sento Bayarri		DVD	2011	Tradicions	Falles	50	València	BNE		
Video Fallas 2011	Comunidad y Fallas Ediciones, D.-L-	Sento Bayarri		DVD	2011	Tradicions	Falles	95	València	BNE		2 DVDs. . Las fallas de Valencia : con imágenes de 1998 a 2007 -- DVD 2. Muestra-Exhibición
Detección de enfermedades congénitas, la prueba del talón	Conselleria de Sanitat, D.L.			DVD	2011	Divulgació	Malalties, proba del taló	6	València	BNE		Vídeo promocional de la Consejería de Sanidad de Valencia para fomentar la prueba del talón para poder averiguar si en bebés existen enfermedades congénitas como el hipotiroidismo congénito y la fenilcetonuria, también la anemia de células falciformes y la fibrosis
Mestre	Escola d'Art i Superior de Disseny d'Alcoi, D.L.	Luis Manuel Vidal		DVD	2011	Història	Biografia	51	Alacant	BNE		Documental biográfico sobre el político y profesor de arte Josep Albert Mestre Moltó
Estación de peaje	Fundació General Universitat d'Alacant, D.L.	Luis García Verdú & Vicente Pascual	Luis García Verdú & Vicente Pascual	DVD	2011	Història	Guerra Civil	58	Alacant	BNE		Resumen: El documental, cuyo título responde a la traducción en español de Mauthausen, plasma con entrevistas e imágenes la supervivencia de Francisco Auma Boronay y Antonio Ballester Martínez, dos antiguos combatientes del ejército republicano que, tras huir a Francia finalizado el conflicto bélico español, fueron apresados por las tropas nazis
Tras la huella del Grial	Grup RTVV	Noelia Bonifacio Calatayud	Noelia Bonifacio Calatayud	DVD	2011	Història	Sant Greal	53	València	BNE		Es el Cáliz de la Catedral de Valencia el Grial de la mitología? ¿El mismo que utilizó Jesús en aquella cena de despedida? Este es un recorrido por la historia y la leyenda, la mitología y la tradición. La actualidad de una Copa Sagrada, sometida a estudios arqueológicos. Descubra, a través de dramatizaciones, recreaciones en tres dimensiones y entrevistas a expertos, la realidad de ese gran desconocido: el Santo Cáliz de la Última Cena
111 Bm = 111 Brigada Mixta	Inmemoriam Producciones, D.L.	Pere Moral Armengou			2011	Història	Guerra Civil	120	València	BNE		Mirada retrospectiva hacia la guerra civil. Se trata de un laborioso documento en el que el director valenciano, empleó cinco años para recabar toda la información y testimonios de los protagonistas directos de aquellas historias anónimas, que nutrieron de humanidad uno de los momentos más cruentos de la reciente historia española.Tras la muerte de su abuelo, en febrero de 2005, su nieto, el narrador, experimenta un gran vacío que le lleva a querer conocer a fondo la historia de su abuelo. Comenzará preguntando a su padre el cual le desvelará poco a poco la historia personal de su abuelo, gran parte de la cual desconocía. Unos documentos encontrados en una pequeña carpeta serán el punto de partida. El recorrido es intenso y emotivo
Loro parque 100% por la naturaleza	Mastervideo Producciones, D.L.	Francisco Javier Gil Torres	Patricia Delponti Machione	DVD	2011	Variat	Promoció	20	Alacant	BNE		Resumen: Vídeo promocional del Loro Parque de Tenerife situado en el Puerto de la Cruz, donde conservan y protegen papagayos y otros animales del Parque Zoológico
El camino del olvido	Neonato Films, D.L.	Pablo Bravo Díaz	Pablo Bravo Díaz	DVD	2011	Història	Migraciones		València	BNE		Las migraciones y el papel que desempeña en la transformación de la sociedad. La recuperación de la memoria histórica nos posibilita revisar a través de
Serranía de Cuenca: una comarca	PRODESE, D.L.	Eduardo Barrachina		DVD	2011	Geografia	Cuenca	50	València	BNE		
Freak freak show: la historia de una falla	Producciones La Hormiga	Pascual Ibáñez y Cristian Font	Pascual Ibáñez y Cristian Font	DVD	2011	Tradicions	Falles	63	València	BNE	Castellà, anglès i català	El documental muestra a lo largo de un año el esfuerzo de artistas y falleros por llevar adelante su proyecto. Desde las primeras ideas y bocetos hasta que el monumento arde la noche del 19 de marzo. La figura principal del monumento es una escultura de 20 metros de altura que representa a Michael Jackson cabalgando sobre un zepelín. - Edad: Recomendada para todos los públicos
Doro Balaguer : la pintura, la política, la vida	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.			DVD	2011	Cultura	Pintura	36	València	BNE		Doro Balaguer es conocido sobretodo como un intelectual y por su actuación política, en la clandestinidad, durante la Transición y los años inmediatamente posteriores. Pero también es pintor -miembro destacado del renovador Grup Parpaló- y, aunque durante años abandonó la pintura, a partir del 2000 ha vuelto a dedicarse con intensidad a ella

Parque Central de Valencia: 5 miradas	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.	Javier Álvarez	Javier Álvarez	DVD	2011	Societat	Arquitectura	52	València	BNE	Català, castellà, anglès	Tras una lista de 36 proyectos presentados, entre ellos Norman Foster y Benedetta Tagliabue, sólo los arquitectos Zaha Hadid, Alejandro Zaera Polo, Richard Rogers y los dos equipos de arquitectos paisajistas West 8 y Gustafson Porter, han sido los candidatos seleccionados para diseñar el futuro parque central de Valencia. La propuesta seleccionada debe resolver un gran espacio verde de 250.000 metros cuadrados y una nueva zona residencial en los terrenos ocupados por la actual playa de vías férreas de Renfe
El Terrer, un poble emmudit	Ateneo Republicano de Paterna, D.L.	Oskar Navarro, Sergi Tarín		Dvd	2012	Història	Guerra Civil	95	València	BNE	Versión original en valenciano y subtitulada en castellano, inglés y francés.	Documental producido por la Asociación Cultural Ateneo Republicano de Paterna. - Incluye extras con información adicional. - Sumario: Entre 1939 y 1956, el franquismo fusiló a más de 2300 republicanos en Paterna (Valencia) en un campo de tiro cercano conocido como "El Terrer". El documental retrata el esfuerzo colectivo del pueblo de Paterna por recuperar la memoria y la dignidad de los que murieron por defender la democracia, mostrándolo a través del punto de vista de los protagonistas que se vieron silenciados.. - http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=MDf8tMkyo1c
Bous al carrer 2012. 1. Enero-Febrero	Bous al Carrer, D.L	Alberto de Jesús		DVD	2012	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		coordinador, montaje y edición, Ramón Soriano. - Puçol (Valencia) : Contiene: Videoclip : Spot : Enero : Febrero. Pueblos: Aldanueva de Ebro, Alcudia de Veo, Castellnovo, Gilet, Onda "Barrio Tosalet", Benicassim, Torreblanca, La Poba de Farnals, Tibi, Sagunto, Massamagrell, Xàbia, Benavites, Gestalgar, Salzedella, Benissanó, Tolosa y Quartell
Bous al carrer 2012. 2. Marzo.	Bous al Carrer, D.L	Alberto de Jesús		DVD	2012	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Contiene: Marzo: Moncada, Villatuerta, Castellón, Recortes, Noche del toro ; Mediterráneo: Salto del toro Ratón, Duelo de titanes ; Valencia Fallas: Recortes con embolados, Concurso ; Emboladores, Vaquillas falleras, Arnedo, Benasal y Paiporta
Bous al carrer 2012. 3. Abril-Mayo	Bous al Carrer, D.L	Alberto de Jesús		DVD	2012	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Abril-Mayo: Onda, Pascua taurina; Bugarrá, Museros, Els Valents, Xilves, Cheste, Homenaje a Machancoses, Monserrat, Alcalá de Xisvert, Monóvar, Beas de Segura, San Marcos, Arroyo del Ojanco, San Marcos, La Fola, El Puig, Gent de bou, Massamagrell, Vila-REAL, Almassora
Bous al carrer 2012. 4. Junio-Julio, Ganadería Murteira Grave	Bous al Carrer, D.L	Alberto de Jesús		DVD	2012	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Contiene: Onda (Bº Castelló), Emperador, Benavente, El Puig (Putxeros), Museros (San Roc), Rafelbunyol (San Juan y Xé qui Bou), Grao de Castellón, Coña, Puçol (San Juan), Foios (Pensat y Fet), Denia (Bous a la Mar), Villar del arzobispo, Pedreguer, Almassera (Comisio Taurina), Ganadería de Murteira Grave
Bous al carrer 2012. 5. Junio, Aragón, Portugal y Extremadura /	Bous al Carrer, D.L	Alberto de Jesús		DVD	2012	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Contiene: Semana taurina de Bètera, Codognan (Francia), Luceni, Boja, Ricla, Pozuelo de Aragón, Gallur y Mallén (Zaragoza), Garbayuela, Puebla de Alcoror, Esparragosa de Lanes y Talarubias (Extremadura), Soito (Portugal), Semana Taurina de Puçol, Ganadería La Dehesilla
Bous al carrer 2012. 6. Aragón, Valencia y Castellón	Bous al Carrer, D.L	Alberto de Jesús		DVD	2012	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Contiene: Novallas, Fréscano, Mallén, La Vall d'Illó (Les Penyes en festes), Museros (Semana taurina, Comissió taurina 2012 14 d'agost), El Puig (San Roc), Petres, Maleján, Suras, Betxi, La Poba de Tornesa, Villafamés, Grao de Castellón, La Poba de Farnals (Jovens pero valents y Moratal), Nules (Los Kintos), La Villavella (Sant Xotxim), Borriol, Bulbiente, Rubielos de Mora (Toro Júbilo), L'Alicora (Fiestas del Cristo)
Bous al carrer 2012. 7	Bous al Carrer, D.L	Alberto de Jesús		DVD	2012	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Contiene: Albalat de Sorells "Peña Centre 98", Almenara, Benifairó de los Valles, Elche de la Sierra (Albacete), La Llosa, Meliana, Nules "San Joaquín", Puçol "7 de Setembre", Vall de Uxó "Santa Rosa de Lima, Cova Santa, San Teodoro, Carrer del Mig, La Mercè", Vidreres (Girona), Llíria, Moncofa "Sant Antoni", Nules "Virgen de la Soledad", Onda "Fira", Alcalá de Xisvert, Medinaceli (Soria), Toro Júbilo, Quartell "Bour de Nadal"
Curso online resonancia magnética.	C.E.S.M. Mediterráneo, D.L.			DVD	2012	Divulgació	Medicina	25	Alacant	BNE		Contiene: Fundamentos técnicos de resonancia magnética ; Resonancia magnética de miembro inferior, cadera ; Resonancia magnética de miembro inferior, rodilla ; Resonancia magnética de miembro inferior, tobillo ; Resonancia magnética de miembro superior, codo ; Resonancia magnética de miembro superior, hombro ; Resonancia magnética de miembro superior, muñeca
Vídeo Fallas 2012	Comunidad y Fallas Ediciones, D.L.			DVD	2012	Tradicions	Falles	90	València	BNE		2 DVDs
Vídeo Fallas 2012	Comunidad y Fallas Ediciones, D.L.	Carolina Mariana Damián		DVD	2012	Tradicions	Falles	50	València	BNE		
LXXIV Campeonato de España de Galgos en Campo : Copa de S.M. el Rey	Federación Española de Galgos, D.L	Tomás Romero	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Curses de gossos	140	Alacant	BNE		Resumen: 2012. Madrigal vuelve a ser escenario de un campeonato de España de galgos en campo, en esta ocasión es el LXXIV. Todo galguero conoce la fama de Madrigal en cuanto a liebres, así que no es extraño que unos octavos lleguen a concentrar 24000 personas en el mirador preparado para disfrutar de las carreras. Liebres de 2, 3 minutos y varias que rondaron los 4 desafiaron a los mejores galgos del país, que tampoco defraudaron a nadie. Madrigal sigue siendo mucho Madrigal
Floricultura valenciana: una producción de gra valor	Instituto Valenciano de Investigaciones Agrarias			DVD	2012	Variat		14	València	BNE		L'Europe en Méditerranée: Programa cofinanciado por el Fondo Europeo de Desarrollo Regional, FEDER. - Resumen: Se hace una reseña histórica del cultivo de flores y plantas mediterráneas así como su comercialización..
Paseo al mar : 71-76	Mesdemil, D.L	Tubal Perales Marina Climent	Tubal Perales Marina Climent	DVD	2012	Història	Moviments socials	76	València	BNE		Documental sobre las experiencias vividas por un grupo de estudiantes de Medicina de la Universidad de Valencia, entre 1971 y 1977. Recuerdan su lucha por mejorar la docencia, en una época en que la enseñanza de la Medicina era deficiente y masificada. Los protagonistas hicieron una larga huelga, y consiguieron la incorporación de más Hospitales para su formación. Todo aquel contexto ha influido en su actual forma de trabajar como médicos. Los protagonistas recuerdan su paso por la Universidad tardofranquista: cómo vivían y se relacionaban, el movimiento estudiantil antifranquista de la época, y su represión en forma de detenciones y expedientes. El Documental contribuye a conservar la memoria histórica de ese tiempo y dignifica los gestos de los protagonistas anónimos
Apasionados del reclamo	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		Resumen: La caza de perdiz con reclamo es una modalidad que curiosamente despierta entre los cazadores sentimientos muy encontrados, amor y odio se confunden entre amantes de la perdiz, pero esta vez sólo disfrutaremos de los apasionados de la modalidad, de sus reclamos y de los lances
Balance de una temporada, monterías y rechechos	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	28	Alacant	BNE		Resumen: En este documental se aunan las monterías y rechechos para gozo de los amantes de la caza mayor, donde además veremos especies tan dispares como el jabalí, el sarrio o el ciervo entre otras
Conejos con podencos chicos	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		Resumen: El más pequeño de los podencos, el chico, nos demostrará en este documental su gran capacidad cinegética, moviendo conejos a diestro y siniestro trabajando para un grupo de cazadores
Cuadrillas de jabalí, "Los Boticarios"	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	27	Alacant	BNE		Resumen: Los Boticarios son una peculiar cuadrilla de cazadores compuesta precisamente por personal de este ramo, los jabalíes son su pasión
Del terreno a la jaula	Naturimatge, D.L.	antonio miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	27	Alacant	BNE		Resumen: Durante todo el año los pajanteros cuidan de sus reclamos hasta que llega el momento de pasarlos del terreno a la jaula, la temporada ha llegado y es momento de demostrar la valía sobre el mampostero
Días de vino y corzos	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	33	Alacant	BNE		Resumen: La Riqua es una comunidad puntera en vinos y últimamente en lo referente a caza tenemos que decir que también en corzos. El rechecho de corzos es la modalidad que sirve de hilo conductor de este documental
Machos monteses en Teruel	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	40	Alacant	BNE		Resumen: La zona del Maestrazgo se está revelando últimamente como una de las mejores a la hora de conseguir buenos trofeos de macho montés, además añadimos a ello en este documental de rechecho los espectaculares paisajes del lugar
Montería en el Chaparrito	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		Resumen: Después de un año se separa por fin se separa la caza mayor, una gestión que permite a los monteros salir a campo a sus satisfiechos en esta jornada donde el jabalí es protagonista
Montería en El Hontanar	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	26	Alacant	BNE		Resumen: El Hontanar es una propiedad ubicada en Valencia donde en este caso los monteros disfrutaron de especies como el mulión, ciervo, o jabalí. Emocionante cacería la que vemos donde no faltan los lances y en particular un afortunado puesto
Montería en Mañuelas	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	26	Alacant	BNE		Resumen: En una mancha adeshada con abundantes encinas y reses se dan cita esta vez los monteros. Los venados son los protagonistas cinegéticos en esta ocasión. Como de costumbre los monteros harán lo posible por cubrir sus cupos
Montería en Pozas Nuevas	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	33	Alacant	BNE		Resumen: Las batidas de jabalí son la modalidad de caza mayor más popular en general. Los cochinos escurriéndose entre la maleza, el trabajo de los perros de la rehals, los disparos, la camaradería entre cazadores, todo se da en este tipo de caza
Ojo de liebres en La Romana	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	31	Alacant	BNE		Resumen: La Romana es una propiedad cuya explotación agrícola hace imposible que no sea en un puesto fijo, de ahí el ojo de liebres. Los ojeadores se afanarán en meter a las posturas cientos de ellas
Perdices al salto	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	28	Alacant	BNE		Resumen: La perdiz y su caza al salto es la modalidad por antonomasia de la caza menor en la península. Perros y cazadores se afanan por cobrar algunas de ellas
Perdices y conejos al salto	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	29	Alacant	BNE		Resumen: La caza de la perdiz y conejo al salto es posiblemente la más practicada y no le falta emoción a cada lance vivo
Podencos para el descaste	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	31	Alacant	BNE		Resumen: Los podencos son la raza más apropiada para el descaste y lo demuestran una vez más en este documental con abundantes carreras, un trabajo a la medida de los podenqueros
Tras los machos de Filabres	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	27	Alacant	BNE		Resumen: Los machos monteses de Filabres son los protagonistas de este documental junto a una modalidad cinegética dura donde las haya, como el rechecho

Viveros, caza y poesía	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	30	Alacant	BNE		Resumen: Arriba el Abad de Benicarló encontramos viveros, pequeño pueblo cuyos habitantes compaginan la caza de conejos con hornos en los tejados y la poesía espontánea que alguno de sus habitantes le dedica a sus paisanos cazadores
Zorzales en mano	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Caça	34	Alacant	BNE		Resumen: El zorral es una de las especies cinegéticas de menor tamaño y tiro más complicado, su caza en mano es, si cabe, más complicada que al paso, pero también más emocionante, algo que podemos comprobar en este trabajo
Galgos y carreras para el recuerdo	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles		DVD	2012	Esports	Curses de gossos	32	Alacant	BNE		Resumen: El mundo del galgo mueve un contingente de aficionados importante y especialmente cuando se trata de los campeonatos de España de Galgos en Campo. Este documental muestra los mejores momentos de la competición y los galgos más destacados
Galgos y galgueros con pedigrí	Naturimatge, D.L.	Antonio Miralles	Antonio Miralles	DVD	2012	Esports	Curses de gossos	28	Alacant	BNE		Resumen: En el mundo del galgo existe por decirlo así una raza, galgos y galgueros que cuentan con un importante currículum sobre todo competitivo. Entre esos personajes destacamos a José María Lalanda, expresidente de la Federación y galguero de pro que ha escrito una parte importante de la historia de esta competición
Percufest : festival internacional de percusión desde 2001	Percufest Productions, D.L.	Percufest Productions, D.L.		DVD	2012	Cultura	Música percusió	65	València	BNE		Con la colaboración del Ajuntament de La Font de la Figuera, la Societat Musical "La Lira Fontfuguerense" de La Font de la Figuera, la Diputació de Valencia. - Resumen: Este audiovisual es tan sólo la parte final de un trabajo que engloba a muchísimas personas y entidades que aportan todo lo mejor que tienen para ofrecerlo a la dinámica pedagógica y al Festival. En él se recogen las diversas propuestas de percusión y las experiencias vividas en La Font de la Figuera, Valencia, donde se celebró el XI PercuFest en julio de 2012
El día que murió Gracia Imperio	Servicios Audiovisuales Mat Media	Francesc Betriu	Francesc Betriu	DVD	2012	Història	Muerte de Gracia Imperio	110	València	BNE	Castellà	Formato de sonido Dolby Digital. - Resumen: En noviembre de 1968 fueron hallados, en Valencia, los cuerpos sin vida de la vedette Gracia Imperio y su novio (más joven que ella y de buena familia). Cuarenta y dos años después, Emilia Argüelles Catalana, el nombre real de la artista, vuelve a la palestra pública. 'El día que murió Gracia Imperio' es un largometraje que investiga los misterios que envolvieron el caso, a la vez que analiza la revista y las variétes en el contexto de la sociedad española de la época
La huerta, a la vuelta de la esquina	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.	Vicente Tamarit	Vicente Tamarit	DVD	2012	Variat		56	València	BNE	Català, castellà i anglès	Títulos de crédito: Entrevistador y documentalista, Antonio Ferragut. - Formato de pantalla 16:9. - Videodisco documental divulgativo. - Resumen: Tras una lista de 36 proyectos presentados, entre ellos Norman Foster y Benedetta Tagliabue, sólo los arquitectos Zaha Hadid, Alejandro Zaera Polo, Richard Rogers y los dos equipos de arquitectos paisajistas West 8 y Gustafson Porter, han sido los candidatos seleccionados para diseñar el futuro parque central de Valencia. La propuesta seleccionada debe resolver un gran espacio verde de 250.000 metros cuadrados y una nueva zona residencial en los terrenos ocupados por la actual playa de vías férreas de Renfe.
Universitat de València, vídeos Institucionals	Universitat de València			DVD	2012	Variat		17	València	BNE		2 DVD institucionals de la Universitat de València
Las Fallas de Valencia	Ajuntament de Valencia			DVD	2013	Tradicions	Falles	16	València	BNE		Recorrido por la historia de las populares fiestas de las Fallas de Valencia
Comunitat Valenciana, innovació, bienvenidos al futuro	Art Films, D.L.	Fernín García de Blas		DVD	2013	Variat	Pais Valencià	14	València	BNE		Video promocional de la Comunidad Valenciana que nos habla de industria, empresas, investigación, habitat i turismo
No puedo dejar de correr	Autoreverse, D.L.	Luis Martín		DVD	2013	Societat	Emigració	29	València	BNE	Castellà	Historia contada a través de los recuerdos de Hassane en España. Es un DVD sobre la emigración de uno de los deportes populares. El deporte, la cultura y la determinación de Hassane harán de su vida, desde las carreras populares al deporte de más alto nivel, un ejemplo de superación
Insigne Basílica de Santa María, Elche	Basílica de Santa María, D.L.	Manuel Macià, Vicente Panella		DVD	2013	Història	monuments	20	Alacant	BNE		Resumen: Descripción de la Basílica de Sta. Maria: puertas, campanario, nave, crucero, presbiterio, deambulatorio, Capilla de la Comunión, sacristía, camarín de la Virgen, Museo de la Virgen. Se explica además, la historia de la basílica y el Misterio de Elche
Aragón	Bous al Carrer, D.L.	Alberto de Jesús		DVD	2013	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Formato de pantalla 16:9. - Formato de sonido Dolby Digital
Andalucía, Navarra y La Rioja	Bous al Carrer, D.L.	Alberto de Jesús		DVD	2013	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Ojanco ; Montserrat; Museros ; Teulada ; La Vall d' Uixó ; La Llosa ; Xilxes
Zaragoza y Francia	Bous al Carrer, D.L.	Alberto de Jesús		DVD	2013	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		de la Figuera ; Zaragoza ; Francia
Aragón	Bous al Carrer, D.L.	Alberto de Jesús		DVD	2013	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Nules ; Rafelbuñol ; El Puig ; La Vall d' Uixó ; Teruel; Escucha ; Zaragoza; Gallur ; Magallón ; Novallas ; San Juan de Mazarrón
Navarra y Aragón	Bous al Carrer, D.L.	Alberto de Jesús		DVD	2013	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Pamplona ; Massalfassar; Penya Mogolló ; Palporta; Germanor ; Almàssera; Comisió taurina ; Foies; Peña El Cuerno ; Quantell; Fiestas patronales ;
Bous al carrer 2013. DVD 7. Comunidad Valenciana, Navarra, Andalucía y Francia	Bous al Carrer, D.L.	Alberto de Jesús		DVD	2013	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Resumen: Los toros en la calle son fiestas taurinas populares típicas, que se practican en muchos pueblos de la comunidad Valenciana, Navarra, Andalucía y Francia. Contiene: Villar del Arzobispo; Valencia ; La Poble de Farnals; semana taurina de la Playa ; Cadreta; Navarra ; Sagunto; fiestas
Cataluña, La Mancha y Aragón	Bous al Carrer, D.L.	Alberto de Jesús		DVD	2013	Tradicions	Bous al carrer	100	València	BNE		Tarazona; Zaragoza ; Calpe; Alicante ; Elche de la Sierra; Albacete ; Puçol 7 de septiembre; Valencia ; Burriana; Castellón ; Ayma; Albacete ;
Cartagena, sinfonía de una ciudad : filmaciones del primer tercio del siglo XX	Exclusivas Castello, D.L.	Pérez, Alberto Soler Soto	Patricio Hernández Pérez, Alberto Soler Soto	DVD	2013	Història		41	Castelló	BNE		
Curtz 2013	Generalitat Valenciana, D.L.			DVD	2013	Cultura	Cinema, curtz	109	València	BNE		: se muestran una serie de cortometrajes con sus historias, que se proyectan en esta edición de Valencia
L'antic teatre del casino	I+M Taller Multimedia, D.L.	Juan Carlos Fitá	Verónica March	DVD	2013	Història	Localitats	23	València	BNE		Casino y Teatro, para los vecinos de Quart es muy cotidiano relacionar las dos palabras.La esencia de este edificio, el impacto que ha tenido su uso en los vecinos de Quart, en el municipio durante el último siglo, los sus aportaciones y su valor cultural y sentimental queda patente mediante una serie de entrevistas a los vecinos de la localidad.
Bous al carrer 2013	Jesús Esteve, D.L.	Jesús Esteve		DVD	2013	Tradicions	Bous al carrer	1320	València	BNE		Contiene: DVD 1. -1ª parte 2013 ; Videoclip: 22-12, Quantell ; 30-12, Finca el Brau ; 19-1, Massanagrell, varios ; 26-1, Benavites ; 12-1, Castellnovó,
Juguets con historia : homenaje a la industria juguetera ibense		Moisés Bernabéu Ibáñez, D.L.	Moisés Bernabéu Ibáñez	DVD	2013	Tradicions	Joguines	130	Alacant	BNE		Resumen: Se trata de dar a conocer la riqueza industrial y juguetera de la localidad de Ibi, más conocida como el centro español del juguete. Para ello tuvo que entrevistarse con más de cien personas, en unos casos con los fundadores de las empresas y en otros con sus descendientes directos. Asimismo mantuvo reuniones con diversos protagonistas de sectores relacionados con el juguete desde el ámbito social, asociativo y de la exportación
Toro Toro Bolivia				DVD	2013	Internacional	Bolívia	13	València	BNE		En el pueblo de Toro Toro donde conviven pueblos quechuas y aimaras esperan que con las reformas administrativas den más autonomía de gobierno y se potencie a las poblaciones indígenas
cohesión social	Save the Children			DVD	2013	Societat	vulnerables		València	BNE		Contiene: La niña enferma que se fue a la India -- Lipbud "¿quédate a mi lado" -- Buscando un futuro mejor -- Cadena de favores -- Las apariencias
Enografías	Taller d'Audiovisuales, Universidad de Valencia.		Miquel Francés	DVD	2013	Geografia	Fontanars del Alforins	9	València	BNE		Fotomontaje audiovisual de fotografías y pinturas que retratan la geografía del vino en Fontanars del Alforins
Els bous, la nostra festa	Tauroproduccions La Talanquera, D.L-			DVD	2013	Tradicions	Bous al carrer	1020	València	BNE		5 DVD publicats amb la revista "Els bous, la nostra festa". Se presenten todas las corridas de toros en la calle del año 2013 realizadas en las Fiestas patronales de distintos municipios de la Comunidad Valenciana. - Tráiler https://www.youtube.com/watch?v=Une4K3sxp0
Manuel Castillo i el Patronat Sud Nord	Universitat de València	Nuria Tabanera		DVD	2013	Història	Manuel Castillo	25	València	BNE	Català, castellà, anglès	Se presenta por medio de entrevistas a especialistas la figura de Manuel Castillo prohombre de fuertes convicciones republicanas y de profundo compromiso social que destacó por su convencimiento de que la educación es la herramienta para progresar en la dignidad humana y para superar la pobreza
Estic, Escola Tècnica Superior d'Ingenieria de Edificació - presentació institucional	Universitat Politècnica de València, D.L.	Piçcola, Luis Palmero Iglesias, Francisco		DVD	2013	Variat	Universitat	2	València	BNE		Presentación de la Escuela Técnica Superior de Ingeniería de edificación mostrando la oferta de estudios y las posibilidades que ofrece el edificio
Moros y cristianos Alcoi 2013 : Alcoi : festes moros i cristians en honor a Sant Jordi, 21, 22, i 23 d'abril.	Visual Producciones			DVD	2013	Tradicions	Moros i Cristians	90	Alacant	BNE		Contiene: Día de los músicos ; Entrada de Cristianos ; Entrada de Moros ; Sant Jordi ; El Alardo ; Hace 14 años
Jorge Juan - el sabio español	Diputació d'Alacant, D.L	Domingo Rodes	Gabriel F. AntónDVD	DVD	2014	Història	Biografia	62	Alacant	BNE		A lo largo de la historia surgen hombres cuya vida podría llenar volúmenes Esta es la historia de uno de esos hombres: Jorge Juan y Santacília, científico, marino, matemático y espía, también conocido como el sabio español
Moros y cristianos Alcoi 2014 : Alcoi : festes moros i cristians en honor a Sant Jordi, 3, 4, 5 de maig 2014	Visual Producciones			DVD	2014	Tradicions	Moros i Cristians	90	Alacant	BNE		Contiene: Día de los músicos ; Entrada de Cristianos ; Entrada de Moros ; Sant Jordi ; El Alardo ; Hace 14 años
Nino F365	Xemov Puchades, D.L.	José Manuel Puchades García	Raül Aitacho	DVD	2014	Tradicions	Falles	27	València	BNE		Se cuenta la historia Nino, un entrañable muñeco de cartón que cobra vida al fabricarse para la celebración de las "Fallas". Descubre el complejo mundo que le rodea nada más nacer. Pero su tiempo es limitado. Tiene 365 días antes de morir quemado antes del 19 de marzo
Sueños de sal	Condimenta Films, D.L	Alfredo Navarro	Alfredo Navarro	DVD	2015	Esports	Caça	95	Alacant	BNE		Resumen: El documental narra la historia de cuatro personas de Novelda que han luchado por conseguir sus sueños, a pesar de las múltiples dificultades con las que se han encontrado por el camino. Alejandro, un niño ciego que toca el piano lírico, una joven con espina bífida que quiere independizarse y tener su propia casa; Simón, un deportista que quiere viajar a Tailandia para perfeccionar el arte marcial que practica profesionalmente, el Muay Tai; y Mariano, un conductor de camión cuyo sueño es aprender a tocar la guitarra a sus 62 años. Se pone de relieve: la determinación humana, el espíritu de superación y la fuerza del individuo cuando parece que todo está perdido, sabiendo convertir las dificultades en oportunidades y en retos.

Alcoi : Temple de Sant Jordi	Document Art, D.L.	Santi Hernández	Matilde Alcaraz	DVD	2015	Història	Monument, Temple de Sant Jordi	50	València	BNE		Documental que difunde el valor artístic e històric de la iglesia de Sant Jordi y del Casal, imágenes grabadas con cámaras y equipos HD y con un dron de última generación, lo que nos permite una visión única de la iglesia y del Casal. Aborda la historia de la reliquia que procede de la Catedral de Valencia y muestra imágenes de todo el viaje de la reliquia de Sant Jordi desde Aragón a Cataluña, desde Cataluña a Valencia y desde Valencia a Alcoi.
Antonio Medina Bardón : Cineasta murciano "El maestro"	Galdare D.L.			DVD	2015			125	Alacant	BNE		Alcazar (El eco) ; Guillermina (Psiquis) . - Formato de película 16 mm. - Formato de audio MPEG 2.0, LPCM
Troyanas	José Serrador Villanueva, D.L.	Pablo Peris i Juan Collado	Pablo Peris i Juan Collado	DVD	2015	Cultura	Teatre	106	València	BNE		Documental sobre el montaje de la tragedia griega "Troyanas" representada por la compañía Teatro Implacable en Valencia. Incluye entrevistas con los actores. - https://vimeo.com/73926372
En el campo bravo. Vo.I. V	Manuel Moreno, D.L.		Vicente Arnau	DVD	2015	Tradicions	Bous al carrer	136	València	BNE		Cádiz) ; Ganadería Toros de Salvador Domecq (Véjar de la Frontera, Cádiz) ; Ganadería Marube (Utrera, Sevilla)
Moros i cristians Alcoi 2015 : Alcoi : festes de moros i cristians en honor a Sant Jordi, 25,26,i 27 d'abril.	Visual Producciones			DVD	2015	Tradicions	Moros i Cristians	90	Alacant	BNE		Contiene: Día de los músicos ; Diana ; Entrada Cristiana ; Entrada Mora ; Sant Jordi ; Alardo
Footprints: the path of your life	Infinito más uno	Juan Manuel Cotelo	Juan Manuel Cotelo y Alexis Martínez	DVD	2016	Variat		90	València	BNE	Anglès	Formato de sonido Dolby 5.1. - Lugares de rodaje: Phoenix (Arizona, EEUU), Santiago de Compostela (A Coruña) y Valencia. - Resumen: 11 jóvenes del desierto de Arizona viajan hasta España para realizar el Camino de Santiago en respuesta a este anuncio: "Se buscan personas dispuestas a caminar 1.000 kilómetros, durante 40 días. No se ofrecen garantías de llegar al destino, pero si se prometen jornadas de sufrimiento intenso, con frío y calor en proporciones iguales. Las lesiones musculares y las ampollas son más que probables, así como el desaliento que invitará a abortar el plan. Se dormirá poco, algunas noches sobre el duro suelo o en un saco bajo la lluvia. Si alguien se pierde durante el recorrido, deberá caminar más distancia de la prevista. Así disfrutará más tiempo de la belleza incomparable de los paisajes de España. Quienes ya han recorrido este Camino desde hace siglos, aseguran que ayuda a descubrir el sentido de la propia existencia." Un viaje físico y espiritual capaz de cambiar sus vidas para siempre. ¿Quién se apunta?. - Destinatario: Autorizada para todos los públicos. - http://www.footprintslapelícula.com/
Les entrades del 2008	El Periódico Ciudad de Alcoy : Tecnimagen, D.L.			DVD		Tradicions	Moros i Cristians	60	Alacant	BNE		
Les entrades del 2009	Alcoy : Visual Producciones, D.L.			DVD		Tradicions	Moros i Cristians	60	Alacant	BNE		
Les entrades del 2006	Periódico Ciudad de Alcoy			DVD		Tradicions	Cristians	45	Alacant	BNE		
Les entrades del 2005	D.L.			DVD		Tradicions	Cristians	45	Alacant	BNE		festes de moros i cristians en honor a Sant Jordi
Les entrades del 2010	Visual Producciones			DVD		Tradicions	Cristians	45	Alacant	BNE		
Les entrades del 2011	Visual Producciones			DVD		Tradicions	Cristians	45	Alacant	BNE		